

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø

Adresseliste

22.04.2026

Vår ref. (bes oppgis ved svar):
2026/231

Protokoll fra møte i Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø villreinområder 21.04.2026

Organ:	Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø villreinområder
Dato og tid:	21. april 2026, kl. 10:00 – 15:00
Møteform og sted:	Fysisk møte, Hjerkin
Grunnlag for møtegodtgjørelse:	Forberedelse 3 timer, møte 5 timer
Saksbehandler:	Statsforvalteren i Trøndelag, Simon Heier

Deltakere på møtet

Kommune	Medlemmer	Deltakelse	Varamedlemmer	Deltakelse
Alvdal	Gjertrud M. Kjølhaug Bakkeng	X	Lars Ernst Jonsmoen	
Dovre	Knut Nytn	X	Mette Onsum Berg	
Folldal	Bente Fossum (nestleder)	X	Runar Trondsgård	
Lesja	Ellen Sørungård Syse	X	Eirik Sæther	
Molde	Arne Håkon Sandnes	X	Frøydis Austigard	
Oppdal	Rune Morten Myrhaug	X	Ingrid Husdal Dørum	
Rauma	Solveig Blindheim	X	Per Egil Solli-Mork	
Rennebu	Mari Stene-Ry		Arild Stene	
Sunnal	Olav Søderberg (leder)	X	Astrid Sæter	
Tynset	Einar Kverneggen		Ingunn Selboe	
Statsforvalteren	Simon Heier (sekretær)	X		

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø villreinområder
c/o Statsforvalteren i Trøndelag
Postboks 2600, 7734 Steinkjer
E-post: sftlpost@statsforvalteren.no

Leder: Olav Søderberg, mobiltlf. 90 68 68 13, e-post: olav@sunnaldalen.com
Sekretær: Statsforvalteren i Trøndelag, Simon Heier, tlf. 74 16 80 85, e-post simon.heier@statsforvalteren.no

Saksliste

Saksnr.	Tema
18-2026	Godkjenning av innkalling og saksliste
19-2026	Referat- og orienteringssaker
20-2026	Tilskudd til tiltaksmidler 2026
21-2026	Tilbygg på fritidsbolig og tilbygg til uthus – 152/2 - Gløtvegen 1153, Tynset kommune
22-2026	Toppturarrangement, Tynset kommune
23-2026	Kvotestørrelse og kvotesammensetning i Knutshø villreinområde
24-2026	Kvotestørrelse og kvotesammensetning i Snøhetta villreinområde
25-2026	Høring – Midlertidig tillatelse til nedsenking av vannstand i Innerdalsvatnet
26-2026	Høring – Dispensasjon for tilbygg på næringsbygg, Lesja kommune
27-2026	Høring – Dispensasjon motorferdsel i utmark, 152/1, Tynset kommune
28-2026	Høring - omlegging/videreføring av Torløypa – Myrin, Lesja kommune
29-2026	Eventuelt

18-2026 – Godkjenning av innkalling og saksliste

Saksopplysninger

Det har kommet inn tre saker enten rett før eller etter utsendelse av sakspapirer. Sekretariatet har derfor ikke hatt mulighet til å vurdere sakene.

Forslag til vedtak

Nemnda tar inn de tre siste sakene til dette møtet. Gitt at tiden utgår så vil de resterende sakene tas opp til e-post behandling.

Innkalling og saksliste godkjennes.

Vedtak

Innkalling og saksliste godkjennes.

19-2026 – Referat- og orienteringssaker

Saksopplysninger

Brev fra Miljødirektoratet om Statsforvalters rolle og oppgaver i arbeidet med oppfølging av tiltaksplaner for villrein

Statsforvalter er ansvarlig for å gjennomføre tiltak som er lagt til statsforvalter i tiltaksplanen. Som hovedregel følges tiltak opp av statsforvalteren i det fylket tiltaket gjelder. Et statsforvalterembete er tidligere utpekt som "hovedansvarlig" for hver tiltaksplan. Overordnet oppfølging og koordinering av enkeltplaner legges til hovedansvarlig statsforvalter. For Knutshø og Snøhetta villreinområder er dette Statsforvalteren i Trøndelag.

For flere tiltak i tiltaksplanen hvor Klima- og miljødepartementet og Miljødirektoratet er satt opp som hovedansvarlig eller delansvarlig, og hvor tiltaket vurderes å være av lokal eller regional karakter, delegeres dette ansvaret til statsforvalter.

Statsforvalteren kan ved behov melde inn og søke om prosessmidler til Miljødirektoratet. For planene Snøhetta, Knutshø og Rondane, ønsker vi at dette meldes inn før 1. juni 2026. Midler vil bli utbetalt i supplerende tildelingsbrev.

Norsk villreinsenter kan bistå statsforvalter i gjennomføring av tiltaksplaner ved å gi faglig veiledning, bidra med informasjon, eller andre handlinger som er innenfor villreinsenterets mandat. Samarbeidsform avklares mellom villreinsenteret og den enkelte statsforvalter.

Viser ellers til brevets innhold.

Statkraft inviterer villreininteresserte til befaring om trekkmuligheter ved dam Osbu.

«Takk for alle innspill til høringen av konsesjonssøknad for opprusting og utvidelse av Aura kraftverk. Vi jobber nå med å kommentere høringsuttalelsene og har fått frist fra NVE om å gjøre dette innen 1. mai. Alle høringsuttalelser ligger på NVEs nettside:

<https://www.nve.no/konsesjon/konsesjonssaker/konsesjonssak?id=9687&type=V-1>

På bakgrunn av høringsuttalelsene tenker vi det er hensiktsmessig med et møte med de mest sentrale villreininteressentene for å diskutere forholdet til villrein og mulige tiltak. Mange høringsuttalelser har påpekt behovet for tiltak for å kunne bedre trekkmulighetene nedstrøms dam Osbu, og vi tenker derfor det er nyttig å kombinere et slikt møte med en befaring i dette området for å se på og diskutere utfordringer og muligheter i praksis.

Vi håper derfor vi kan få til et slikt møte og befaring en dag i uke 25 (15.-19. juni).

Vi er pr. nå fleksible, men ønsker tilbakemelding fra dere på om dere ønsker å delta på dette og om det er dager som ikke passer for dere. Oppmøte blir ved driftshytta ved Osbu kraftverk. Oppstartstidspunkt kan vi tilpasse når vi ser hvem som deltar, men av hensyn til reiseavstander kan vi gjerne starte rundt lunsjtider.»

Svarfristen er 22. april.

Tilleggsinformasjon: Statkraft ønsker å luften muligheten for å legge befaringen til enten 8. eller 9. juni også.

Årsmøte Knutshø villreinutvalg den 9 april

To nemndmedlemmer deltok, samt sekretær. Utvalget fastsatte kvoteforslag som nemnda i dette møtet skal godkjenne. NINA gikk gjennom FoU-prosjektet og andre endringer i Knutshøbestanden.

Årsmøte Snøhetta villreinutvalg den 10. april

Tre nemndmedlemmer deltok, samt sekretær. Utvalget fastsatte kvoteforslag som nemnda i dette møtet skal godkjenne. NINA gikk gjennom FoU-prosjektet og andre endringer i Snøhettabestandene.

Videreføring og omlegging av Fjelløypa på Bjorli

Nemnda har uttalt seg tidligere positivt til en omlegging slik at løypa legges utenfor kalvings- og oppvekstområder. Kommunedirektøren innstilte derfor til kommunestyremøtet den 19.03.2026 at løypa kunne legges om for en treårsperiode. Før møtet ble det observert at en villrein flokk på 200 dyr ble skremt av skiløperer i forbindelse med denne løypa. To av dyrene i flokken var utstyrt med GPS-sendere og de løp 1 mil etter at de ble støkt. I kommunestyremøtet valgte et flertall i kommunestyret å skrinlegge oppkjøring av fjelløypa på Bjorli.

Forslag til vedtak

Referat og orienteringssaker tas til orientering.

Behandling

Villreinnemnda ønsker ikke en befarings ved Osbu kraftverk før 15. juni når det ligger så nært kalvings- og oppvekstområde.

Forslag til vedtak - enstemmig.

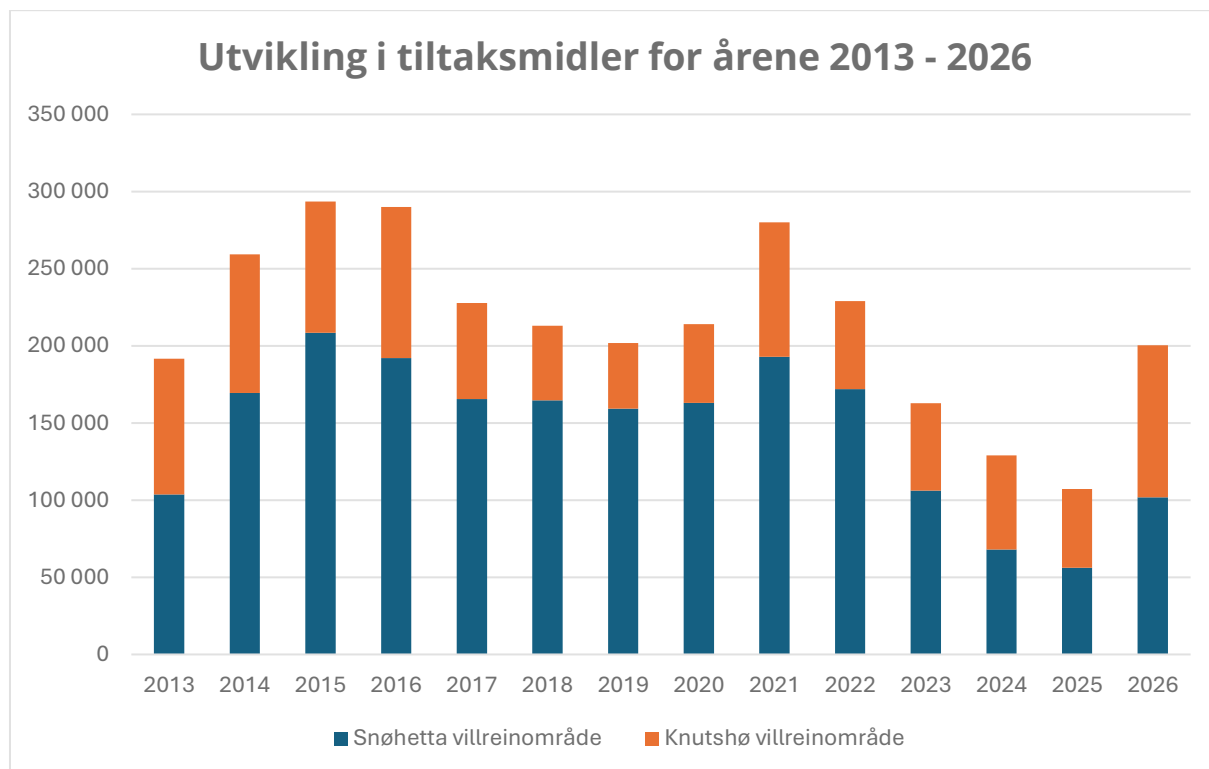
Vedtak

Referat og orienteringssaker tas til orientering.

20-2026 – Tilskudd til tiltaksmidler i 2026

Saksopplysninger

Det er for 2026 disponibelt kr 101 740,- for Snøhetta villreinområde og kr 98 550,- for Knutshø villreinområde til villreintiltak i villreinområdene. Tiltaksmidlene består av tilbakeførte fellingsavgiftsmidler til villreinområdet. Størrelsen på tiltaksmidlene varierer med hvor mange dyr som felles. Beløpet til fordeling i 2026 er det vesentlig oppgang sammenlignet med de tre siste årene:

Muligheten til å søke tiltaksmidler for 2026 ble kunngjort via brev og e-post 16.03.2026 til fjellstyret, skoler, villreinutvalg osv. slik som det har vært gjort de siste årene. Innen fristen på 7. april 2026 kom det inn kun to søknader, og begge er tatt opp til behandling:

- Snøhetta villreinutvalg (omsøkt 110 000 kr)
- Knutshø villreinutvalg (omsøkt 100 000 kr)

Vurdering

Tiltaksmidler kan brukes til tiltak som:

- Styrker forvaltningen av villreinstammene. Herunder oppfølging av bestandsplaner i regi av villreinutvalgene.
- Styrker kunnskapen om villreinens arealbruk i både nåtid og fortid.
- Fremmer befolkningens forståelse og kunnskap for villreinen sin bruk av fjellområdene. Tiltak som involverer barn og unge er her en prioritert målgruppe.

Det er søkt for til sammen kr 210 000,-, så det er ikke tilstrekkelig med midler til å imøtekomme søknadene fullt ut. Samtidig har det kun kommet inn to søknader, ett fra hvert villreinområde. Det er ikke grunn til å tro at kunngjøringen ikke har nådd fram da det har blitt kunngjort på samme måte som i tidligere år, samt at sekretariatet har blitt oppringt fra målgruppen angående kunngjøringen.

Sekretariatet vurderer derfor at det ikke er behov for store avveininger i saken og at foreslår at tilskuddene gis til hvert av villreinområdene jf. fellingsavgiftene.

Søker	Navn eller beskrivelse på prosjekt eller tiltak	Omsøkt
Snøhetta villreinutvalg	Tiltak iht. bestandsplan med bidrag inn mot minimums-, kalve- og strukturtellinger. <u>Vurdering:</u> Sekretariatet har vurdert at forvaltning av villreinen er hovedformålet med tiltaksmidlene. Tiltakene som omsøkes vil gi viktige data inn i forvaltningen i Knutshø og inn mot overvåkingen av området iht. kvalitetsnormen. Omsøkt sum samsvarer nesten med budsjettet til villreinområdet og vi derfor ingen andre vurderinger.	110 000
Knutshø villreinutvalg	Tiltak iht. bestandsplan og oppfølging av tiltaksplan. Deltagelse i FoU-prosjekt. Informasjon til jegere, utarbeiding av statistikk og rapportering, samt drift av utvalget. <u>Vurdering:</u> Sekretariatet har vurdert at forvaltning av villreinen er hovedformålet med tiltaksmidlene. Tiltakene som omsøkes vil gi viktige data inn i forvaltningen i Knutshø. Omsøkt sum samsvarer nesten med budsjettet til villreinområdet og vi derfor ingen andre vurderinger.	100 000
	Total søknadssum	210 000

Forslag til vedtak

Søker	Navn eller beskrivelse på prosjekt eller tiltak	Søknadssum	Vedtak
Snøhetta villreinutvalg	Tiltak iht. bestandsplan m.m.	110 000	101 740
Knutshø villreinutvalg	Tiltak iht. bestandsplan m.m.	100 000	98 550
Totalt		210 000	200 290

Vedtakene kan påklages innen 3 uker fra mottatt informasjon, jf. forvaltningslovens kap. IV, § 28 og 29.

Behandling i møte

Forslag til vedtak – enstemmig.

Vedtak

Søker	Navn eller beskrivelse på prosjekt eller tiltak	Søknadssum	Vedtak
Snøhetta villreinutvalg	Tiltak iht. bestandsplan m.m.	110 000	101 740
Knutshø villreinutvalg	Tiltak iht. bestandsplan m.m.	100 000	98 550
Totalt		210 000	200 290

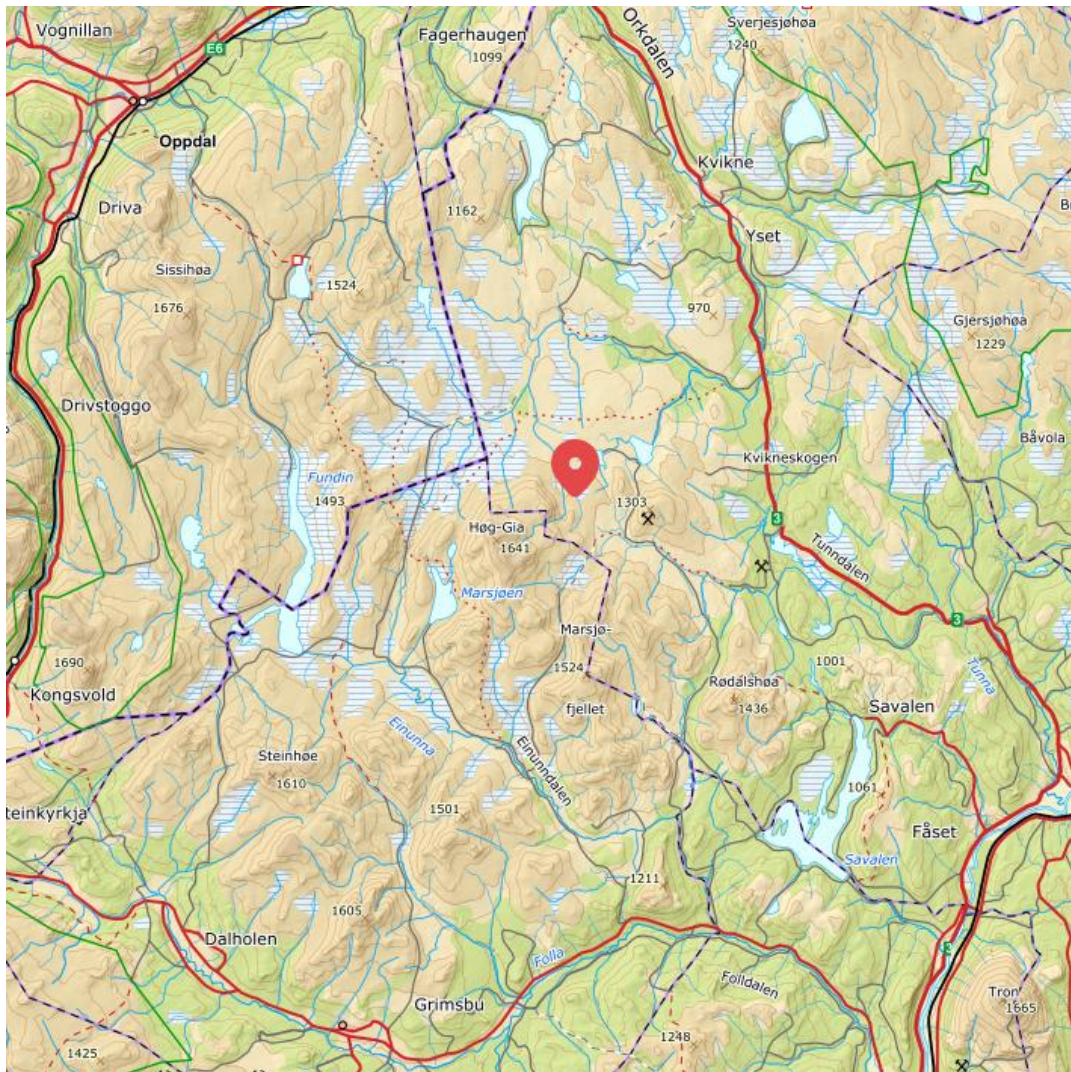
Vedtakene kan påklages innen 3 uker fra mottatt informasjon, jf. forvaltningslovens kap. IV, § 28 og 29.

21-2026 – Tilbygg på fritidsbolig og tilbygg til uthus – 152/2 - Gløtvegen 1153, Tynset kommune

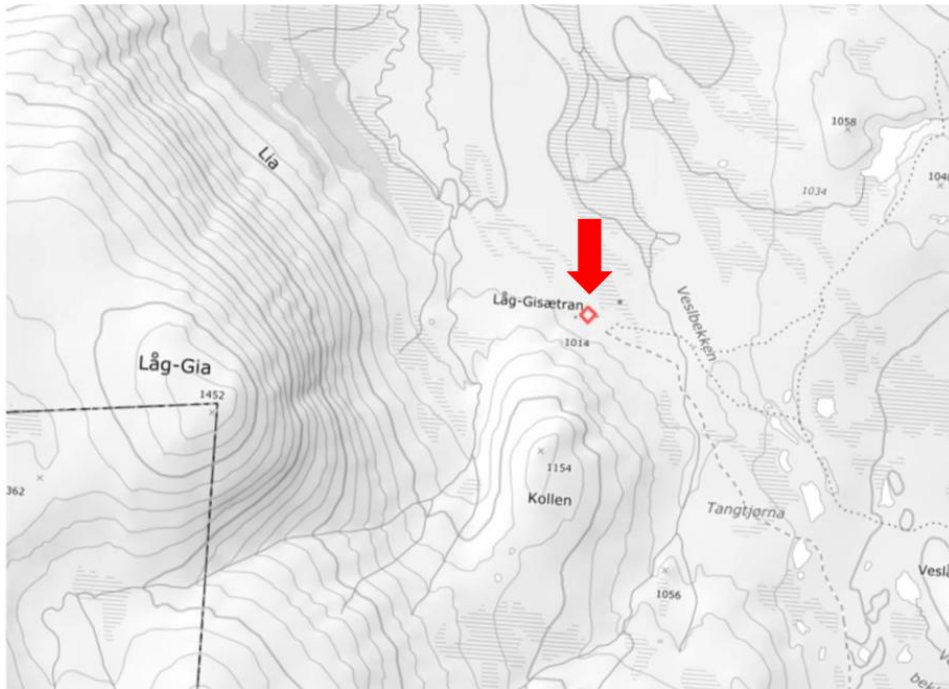
Saksopplysninger

Informasjon fra søker:

«Tiltaket gjelder renovering og tilbygg på hytte/eldre seterstue og oppbygging av eldre fjøs på eiendommen med gnr./bnr.: 152/2 i Tynset kommune. Eiendommen er del av Låg-Gisætran som ligger rett øst for Låg-Gia innenfor Knutshø landskapsvernområde. Eiendommen oppført som- og tidligere brukt som setervang. Eiendommen er i dag omdisponert til fritidseiendom og består av hytte og uthus, med utedo. Det er ønske om å tilbakeføre bebyggelsen og setervangen til slik det ble bygget, ved å gjenoppbygge bebyggelse som har blitt revet. Alt vil bygges i samme stil som bebyggelsen som står igjen. Bruken av eiendommen vil ikke endre seg, som en konsekvens av tiltaket.»

Tiltakets plassering i Knutshø villreinoimråde.

Tiltakets plassering i terrenget i området Låg-Gia.

Tilbygg til fritidsbolig

«Vanninntrenging har gjort skade på taket innvendig i hytta. Dette planlegges nå å repareres. I forbindelse med reparasjonen er det ønske om å bygge på et tilbygg for å tilbakeføre hytta til sin opprinnelige form.»

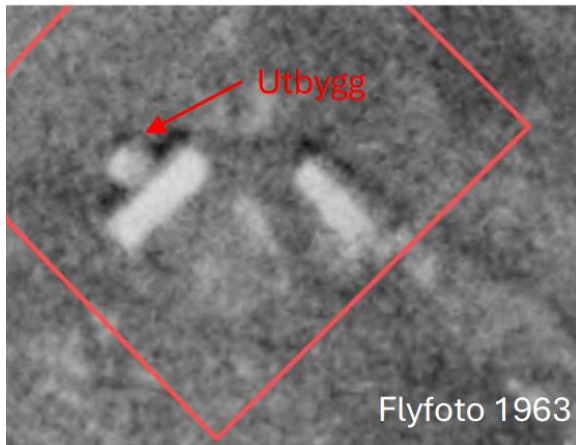
Tilbygget vil oppføres i med samme byggemåte og stil som dagens fritidsbolig. Tilbygget tilsvarer en utvidelse på 10,5 m² i BYA.

Tilbygg til uthus

«Dagens uthus har tidligere vært bygget sammen med et seterfjøs. Det er nå ønske om å gjenoppbygge seterfjøset på den gamle grunnmuren, som fremdeles eksisterer. Terrenginngrepet vil være minimalt.»

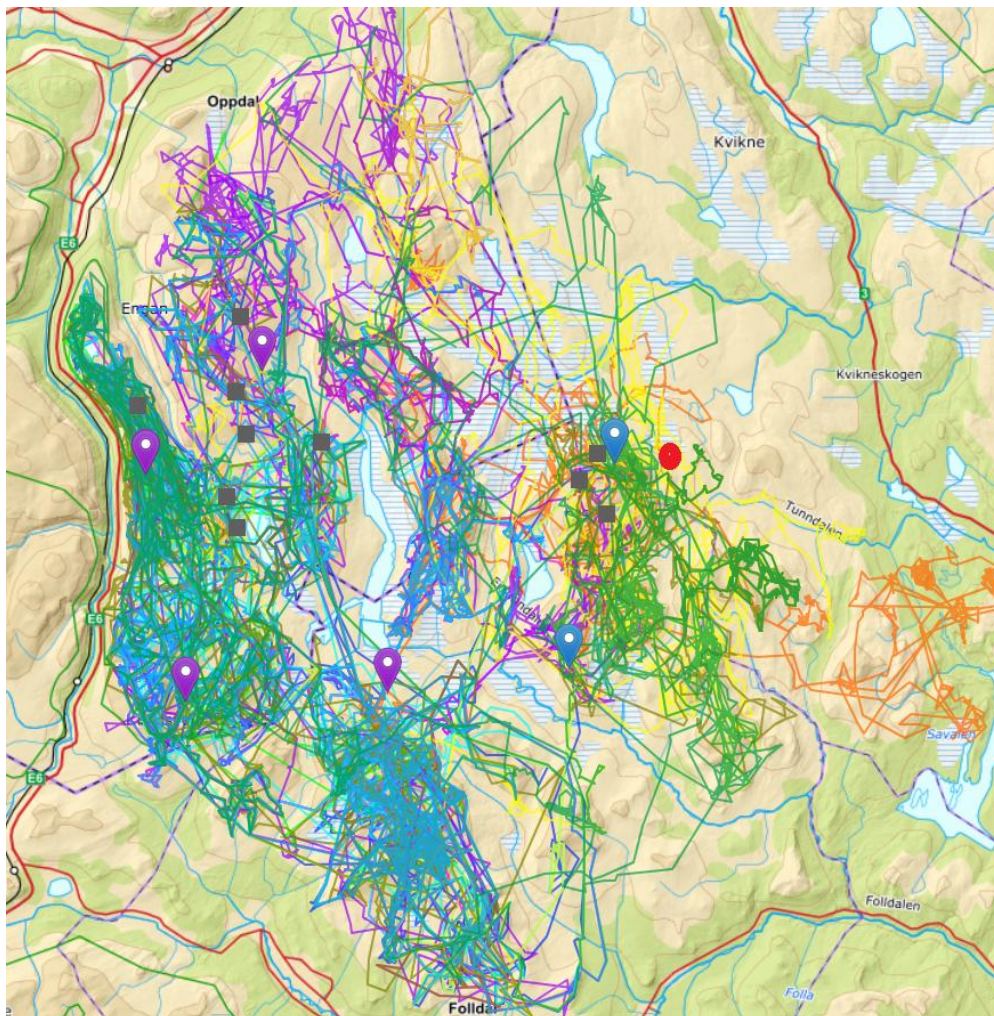
«Bygget vil bli benyttet som lager. Det er kun lov å ta seg til eiendommen med motorisert kjøretøy 4 turer per år. Det er derfor behov for å ha tilstrekkelig lagerplass. Dagens uthus er for lite og har ikke tett gulv, som gjør det uegnet til lagring. Typiske ting som må lagres er materialer til bygg og vedlikehold, ved, propan, gjerdemateriell, beis/maling, verktøy, aggregat, etc.»

Tilbygget vil oppføres i med samme byggemåte og stil som dagens uthus. Tilbygget tilsvarer en utvidelse på 25 m² i BYA.

Søker sine kart som viser at det fra tidligere var et tilbygg til fritidsboligen da den fungerte som en seter, og et tilbygg til uthuset som fungerte som fjøs.

Villreinens bruk av området

GPS-posisjoner på merkede villrein fra oppstarten i 2025 til 01. april 2026. Hentet fra dyreposisjoner.no. Det er verdt å merke seg at dette er kun en oversikt over arealbruken til de merkede villreinene. Man skal derfor tolke slike data med forsiktighet.

Området har ingen registrerte trekkområder/-passasjer, men ligger inntil et kalvings- og oppvekstområde. Både bukk og simleflokker har benyttet seg av Låg-Gia området. Området ble i månedsskiftet juni/juli benyttet av simler i tiden etter kalving og området har bukk gående året rundt. Området fungerer i praksis som et helårsbeite og er et viktig område for villrein i de østlige delene av Knutshø villreinområde.

Vurdering

Bruken er til fritidsformål og ikke til seterformål. Totalt 35,5 m² er en vesentlig utbygging i et villreinområde som lyser rødt.

Tiltakene strider mot regional plan for Dovrefjellområdet. Tiltakene skjer i Knutshø villreinområde som er et nasjonalt villreinområde (NVO2). Ifølge retningslinjene til regional plan skal det ikke etableres nye hytter, turistvirksomheter eller annen utbygging i nasjonalt villreinområde, og det skal heller ikke gjøres større utvidelser av eksisterende hytter, virksomheter eller turisthytter.

Regjeringens forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027 er tydelig på at villreinens leveområder skal sikres.

Regjeringens innsigelsesrundkriv er tydelig på at det skal være en høy terskel for inngrep i villreinens leveområder jf. Innst. 374 S (2023–2024), Meld. St. 18 (2023–2024). Det at Knutshø villreinområde er klassifisert til å være i dårlig tilstand underbygger viktigheten av å ha en helhetlig og restriktiv arealforvaltning i villreinområdet.

Denne saken, slik den står nå, er så tydelig i strid med nasjonale villreinhensyn at den burde vært stoppet gjennom dialog med kommunen i en tidligere fase. Dette er sløsing med tid og ressurser, både for søker og forvaltning. Prinsipielt er det ikke noe i veien for at søker reparerer vannskaden på fritidsboligen sin så lenge fritidsboligen med tilhørende tilbygg ikke utvides i størrelse (BYA) eller at antall sengeplasser skal økes.

Kommunene varslet at saken vil behandles som en ren byggesak fra deres side, avhengig av resultatet fra nasjonalparkstyret. Skulle saken gå til en behandling i kommunen så forventes det at saken sendes til Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø for en uttalelse.

Forslag til vedtak

Bruken er til fritidsformål og ikke til seterformål. Totalt 35,5 m² er en vesentlig utbygging i et villreinområde som lyser rødt.

Tiltakene strider mot regional plan for Dovrefjellområdet. Tiltakene skjer i Knutshø villreinområde som er et nasjonalt villreinområde (NVO2). Ifølge retningslinjene til regional plan skal det ikke etableres nye hytter, turistvirksomheter eller annen utbygging i nasjonalt villreinområde, og det skal heller ikke gjøres større utvidelser av eksisterende hytter, virksomheter eller turisthytter.

Regjeringens forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027 er tydelig på at villreinens leveområder skal sikres.

Regjeringens innsigelsesrundskriv er tydelig på at det skal være en høy terskel for inngrep i villreinens leveområder jf. Innst. 374 S (2023–2024), Meld. St. 18 (2023–2024). Det at Knutshø villreinområde er klassifisert til å være i dårlig tilstand underbygger viktigheten av å ha en helhetlig og restriktiv arealforvaltning i villreinfjellet.

Denne saken, slik den står nå, er så tydelig i strid med nasjonale villreinhensyn at den burde vært stoppet gjennom dialog med kommunen i en tidligere fase. Dette er sløsing med tid og ressurser, både for søker og forvaltning. Prinsipielt er det ikke noe i veien for at søker reparerer vannskaden på fritidsboligen sin så lenge fritidsboligen med tilhørende tilbygg ikke utvides i størrelse (BYA) eller at antall sengeplasser skal økes.

Kommunene varslet at saken vil behandles som en ren byggesak fra deres side, avhengig av resultatet fra nasjonalparkstyret. Skulle saken gå til en behandling i kommunen så forventes det at saken sendes til Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø for en uttalelse.

Villreinnemnda ber Dovrefjell nasjonalparkstyre avslå søknaden om dispensasjon fra verneområdebestemmelsene.

Behandling i møte

Klassifisering - fritidsbolig eller aktiv seterbruk? Hvor mye skal til før det eventuelt går over til aktiv seterdrift?

Forslag til vedtak – enstemmig.

Vedtak

Bruken er til fritidsformål og ikke til seterformål. Totalt 35,5 m² er en vesentlig utbygging i et villreinområde som lyser rødt.

Tiltakene strider mot regional plan for Dovrefjellområdet. Tiltakene skjer i Knutshø villreinområde som er et nasjonalt villreinområde (NVO2). Ifølge retningslinjene til regional plan skal det ikke etableres nye hytter, turistvirksomheter eller annen utbygging i nasjonalt villreinområde, og det skal heller ikke gjøres større utvidelser av eksisterende hytter, virksomheter eller turisthytter.

Regjeringens forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027 er tydelig på at villreinens leveområder skal sikres.

Regjeringens innsigelsesrundskriv er tydelig på at det skal være en høy terskel for inngrep i villreinens leveområder jf. Innst. 374 S (2023–2024), Meld. St. 18 (2023–2024). Det at Knutshø villreinområde er klassifisert til å være i dårlig tilstand underbygger viktigheten av å ha en helhetlig og restriktiv arealforvaltning i villreinfjellet.

Denne saken, slik den står nå, er så tydelig i strid med nasjonale villreinhensyn at den burde vært stoppet gjennom dialog med kommunen i en tidligere fase. Dette er sløsing med tid og ressurser, både for søker og forvaltning. Prinsipielt er det ikke noe i veien for at søker reparerer vannskaden på fritidsboligen sin så lenge fritidsboligen med tilhørende tilbygg ikke utvides i størrelse (BYA) eller at antall sengeplasser skal økes.

Kommunene varslet at saken vil behandles som en ren byggesak fra deres side, avhengig av resultatet fra nasjonalparkstyret. Skulle saken gå til en behandling i kommunen så forventes det at saken sendes til Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø for en uttalelse.

Villreinnemnda ber Dovrefjell nasjonalparkstyre avslå søknaden om dispensasjon fra verneområdebestemmelsene.

22-2026 – Toppturkonkurransen, Tynset kommune

Saksopplysninger

Informasjon fra søker:

«Tynset turlag planlegger en toppturkonkurransen også i år. Konkurransen går fra 1. juni til 30. september. Noen topper (merket med *) har utsatt oppstart – 20. juni til 30. september - for å ta hensyn til villreinen.

To topper ligger i Knutshø villreinområde:

- Einundfjellet (med huset på), 1165 moh
- Fjellenghøa, 1139 moh

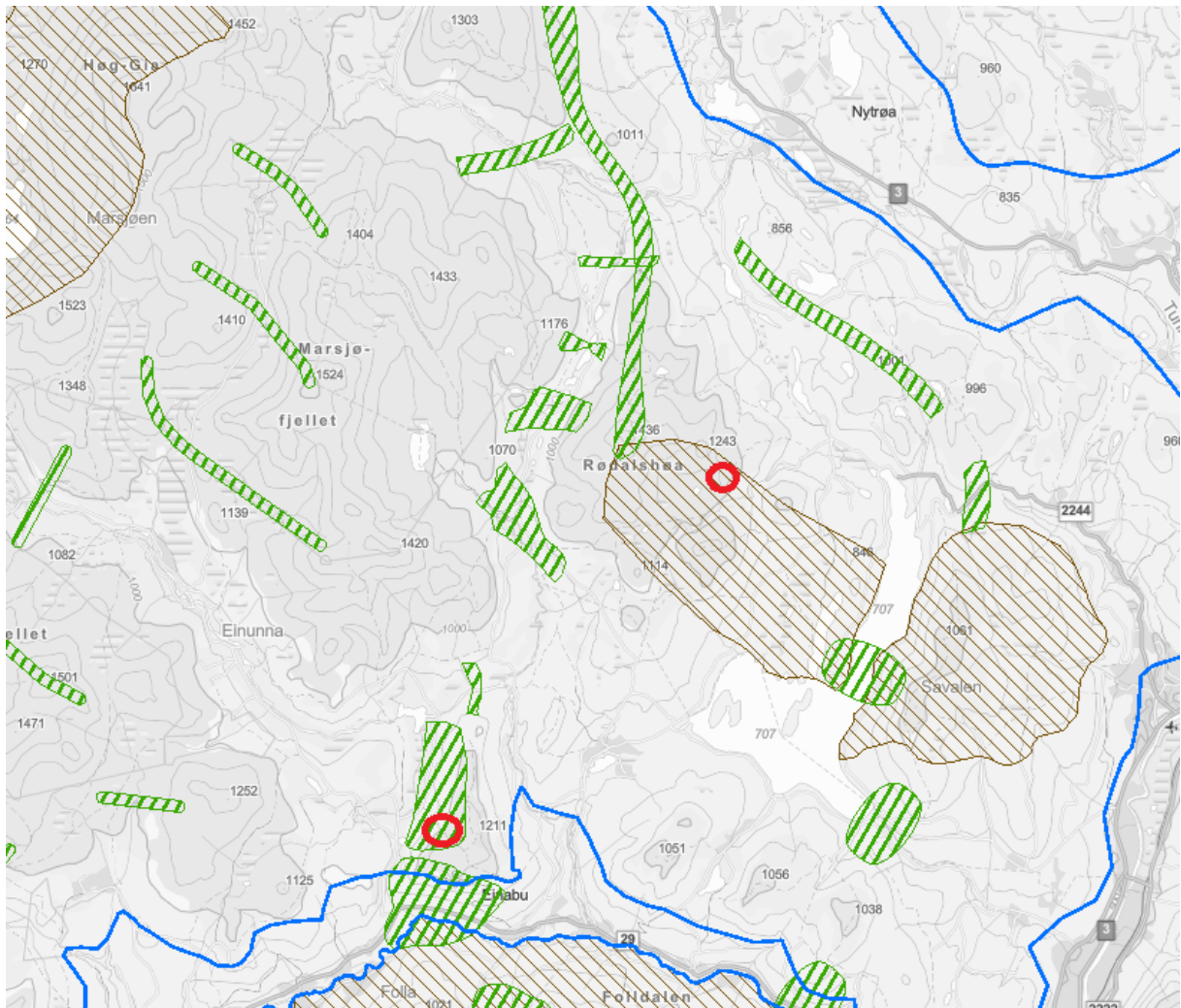
I 2025 gjennomførte vi en tilsvarende konkurranse. To topper i Knutshø villreinområde:

- Gløttangen. Totalt 80 besøkende. Dager med flest besøkende var 8.7. med 8 personer, 15.6 og 28.6 med 5 personer og 1.8. og 10.8. med 4 personer
- Rundhøa (tilgjengelig 10.6-15.8.2025). Totalt 60 besøkende. Dager med flest besøkende var 3.8. med 5 personer, 7.8. og 17.7. med 4 personer.

Vi hadde også topper i andre villreinområder i regionen, og det meste som er registrert på en dag er 12 besøkende (Busjøvola i Forollhogna den 15.6.)

I utgangspunktet sender vi dette som en orientering til villreinnemda. Hvis dere har merknader eller spørsmål, ta gjerne kontakt med oss.»

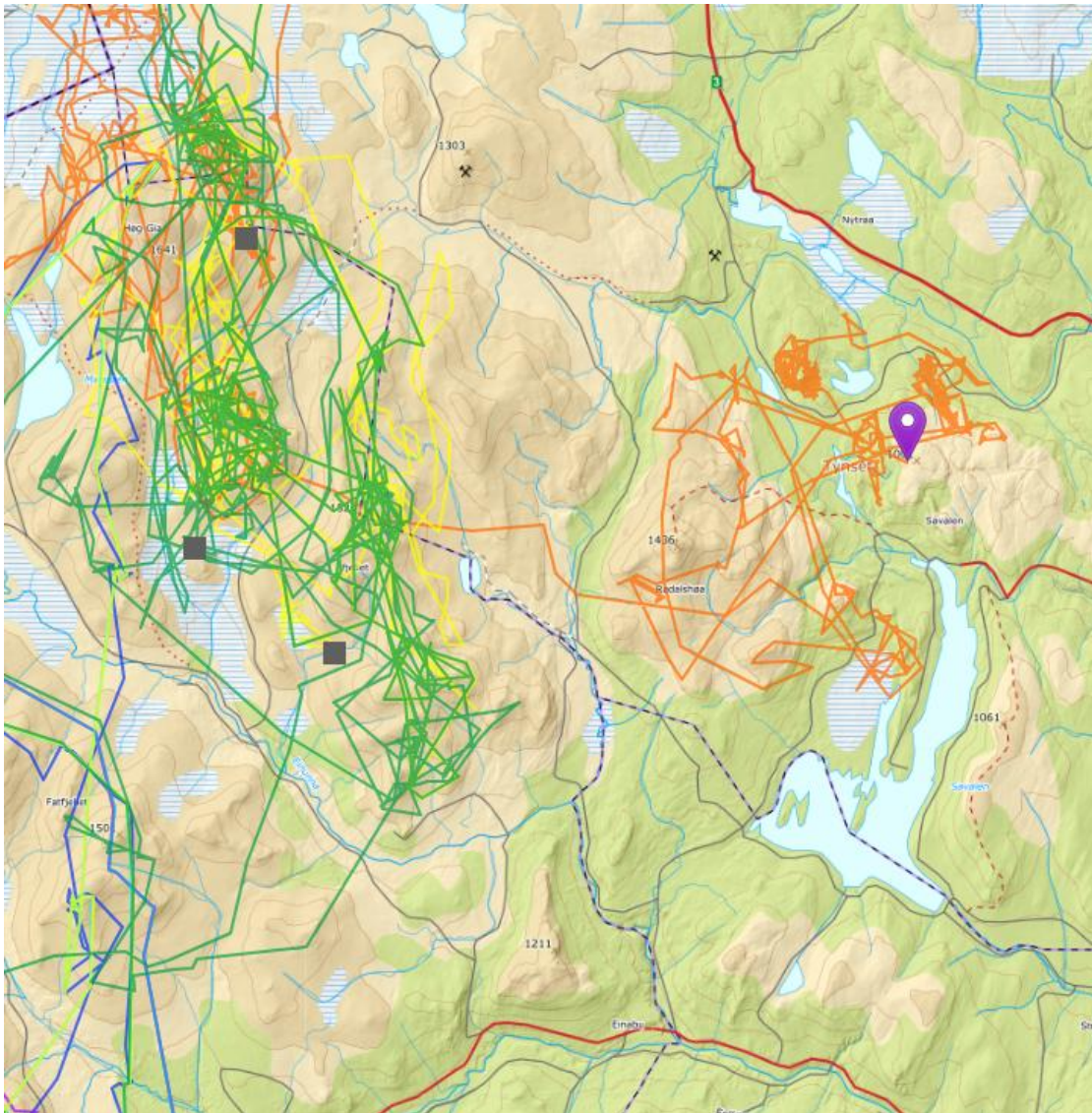
Villreins bruk av området

Einunnfjellet med rød sirkel ned til venstre og Fjellenghøa opp til høyre med rød sirkel. Grønn skravur er trekkområder og brun skravur er kalvings- og oppvekstområde.

Villrein bruker området rundt Fjellenghøa i dag, akkurat i perioden toppturkonkurransen skal avholdes. Området ble brukt simledyr i tiden etter kalving.

Det er ikke registrert at GPS-dyr har brukt området på Einunnfjellet, verken i nåværende eller tidligere merkeprosjekt. Trekkepassasjen der antas å være mindre sentral for dagens arealbruk. Det er likevel knyttet usikkerhet til overgangen av dyr mellom Sølnekletten og Knutshø. Da er det tidligere registrert som i bruk hovedsakelig seinvinter/vår og utenfor konkurransens rammer.

Arealbruk på GPS-merkede dyr fra 15. juni til 30. september 2025. Viser en tydelig arealbruk etter kalving av ei simle akkurat rundt Fjellenghøa.

Vurdering

Det er bra at Tynset Turlag tar kontakt for å orientere villreinnemnda. Det gir nemnda anledning til å gi faglige råd.

Slik toppturmålene er beskrevet så er det to aktuelle topper å vurdere, Fjellenghøa og Einunnfjellet. Det er av sekretariatets mening at Fjellenghøa bør tas ut som et organisert turmål da området brukes som et oppvekstområde av villrein i dag. Vi har ingen faglige innvendinger mot å bruke Einunnfjellet som toppturmål slik turlaget skisserer.

Forslag til vedtak

Villreinnemnda takker for at Tynset Turlag tok kontakt. Nemnda ber turlaget ta ut Fjellenghøa som et toppturmål da området brukes som et oppvekstområde av villrein i juni/juli. Nemnda har ingen innvendinger mot at Einunnfjellet brukes som toppturmål slik Tynset Turlag skisserer i sin henvendelse. Samtidig ber vi Tynset Turlag om å gå i

dialog med villreinnemnda ved senere anledninger om det planlegges andre turmål inn i Knutshø villreinområde.

Behandling i møte

Må være mulig å finne alternative topper som villreinen ikke bruker på sommerstid.

Må rose Tynset turlag tar kontakt med nemnda. Et forbilde for andre. Folldal turlag har eksempelvis digital app med toppturmål – har ikke hørt noe fra de.

Oppdal kommune tok et initiativ for å se på toppturmål i egen kommune – nemnda deltok.

Godt innspill til folkehelsen.

Forslag til vedtak - enstemmig.

Vedtak

Villreinnemnda takker for at Tynset Turlag tok kontakt. Nemnda ber turlaget ta ut Fjellenghøa som et toppturmål da området brukes som et oppvekstområde av villrein i juni/juli. Nemnda har ingen innvendinger mot at Einunnfjellet brukes som toppturmål slik Tynset Turlag skisserer i sin henvendelse. Samtidig ber vi Tynset Turlag om å gå i dialog med villreinnemnda ved senere anledninger om det planlegges andre turmål inn i Knutshø villreinområde.

23-2026 – Kvotestørrelse og kvotesammensetning i Knutshø villreinområde

Saksopplysninger

I følge § 28 om «Fastsettelse av fellingskvote og beregning av minsteareal», i forskrift om forvaltning av hjortevilt, skal villreinnemnda årlig vedta fellingskvote for hvert villreinområde innen 1. mai. Der det foreligger godkjent bestandsplan, skal villreinnemnda legge denne til grunn for sitt årlige vedtak om fellingskvote.

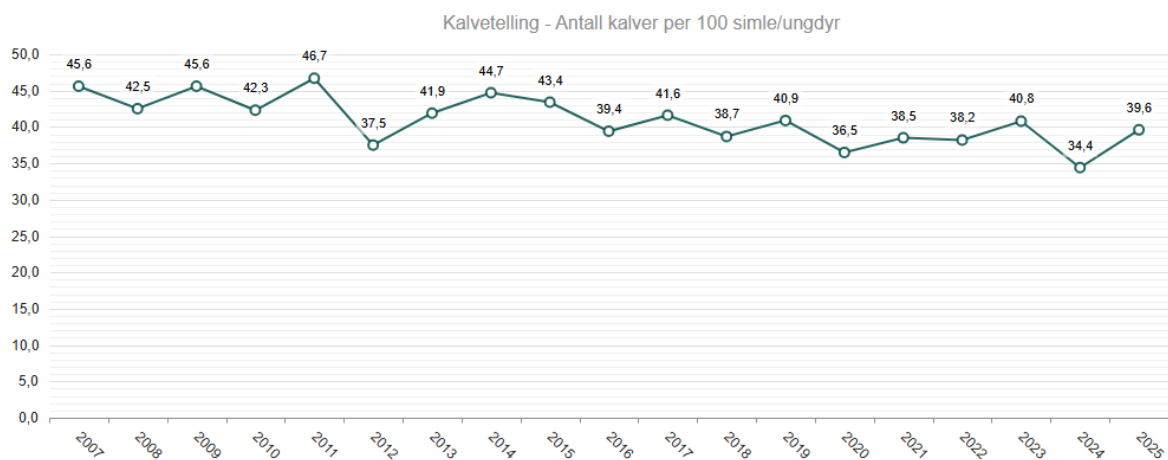
Det er en målsetting i bestandsplanen for Knutshø villreinområde for perioden 2023-2027 å ha en vinterstamme på 1500 dyr. Utregning av kvotene baseres på beregnet stammestørrelse, forventet tilvekst ut fra gjennomsnittlig tilvekst de foregående år, og avgang av dyr. Punkt 7.5 i bestandsplanen viser hvordan beregningene gjennomføres.

Bestandsmodellen som NINA utarbeider beregner bestanden etter jakt 2025 til nærmere 1350 dyr. Det er om lag 200 dyr færre enn etter jakt i 2024. Utvalget mener fortsatt det er mye usikkerhet knyttet til hvor mye fotråte det har vært utover høsten og vinteren.

Beregnet vinterstamme i 2025/2026 var 1270 dyr. Ved denne beregningen er det lagt til 100 dyr i annen avgang pga fotråte. Minimumstillingen som ble utført den i 2026 viste 1185 dyr. Det var relativt dårlig forhold under minimumstillingen ifølge villreinutvalget selv. Minimumstillingen er en kontroll på beregnet stammestørrelse.

Minimumstillingen er hovedgrunnlaget for kvotevurderinger i 2026.

Kalvetellingen i 2025 ble gjennomført av Norsk institutt for naturforskning. Tellingen gav et resultat på 39,6 kalv pr. 100 simle/ungdyr. Ut fra registreringene har kalveproduksjonen variert de siste 19 årene (2007 – 2025), men den langsiktige trenden viser en tydelig nedadgående trend. Gjennomsnittet for de fem siste årene er 0,38 og tilsier en klassifisering i normen til nedre sjikt av middels.

Viser andelen kalv per 100 simle/ungdyr fra 2007 til og med 2025. Figuren er hentet fra Hjorteviltregisteret.

For Knutshø har det vært en nedadgående trend i slaktevektene på kalv.

Gjennomsnittsvekten for de 10 siste årene er 16,79 kg (ikke kjønns- og datokorrigert). I

kvalitetsnormen fant de en statistisk sikker nedgang i vektene (kjønns- og datokorrigert) og det førte til at den endelige klassifiseringen av slaktevekter ble satt til dårlig kvalitet.

JAKTÅR †	HANNKALV		HUNNKALV	
	GJENNOMSNIITTSVEKT †	ANTALL †	GJENNOMSNIITTSVEKT †	ANTALL
2016	18,69	16	16,06	16
2017	18,92	13	17,29	14
2018	17,33	3	15,40	5
2019	19,75	8	16,64	22
2020	19,00	30	15,39	28
2021	16,05	22	13,40	15
2022	15,68	19	17,35	26
2023	17,11	35	16,33	48
2024	17,40	42	15,60	42
2025	16,73	60	15,71	72

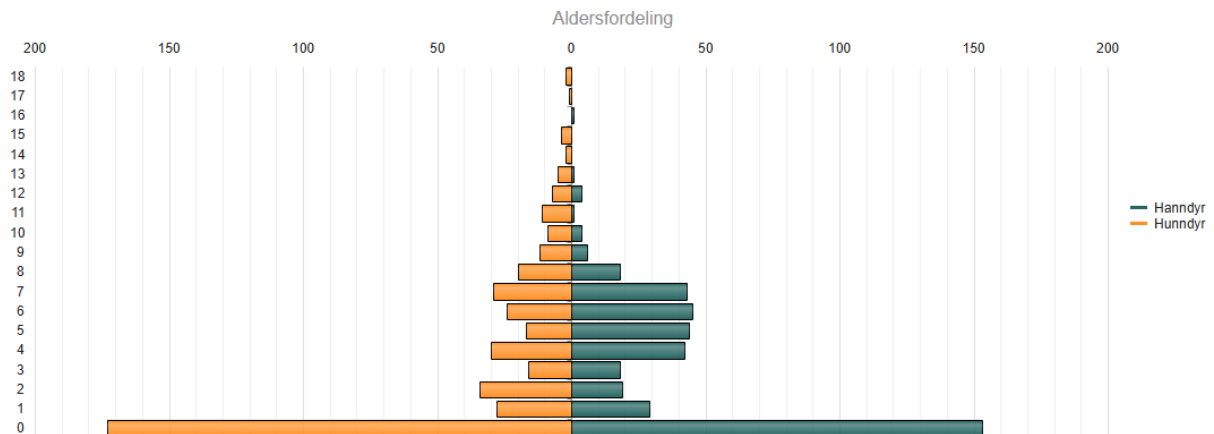
Viser gjennomsnittsvekt for kalv for de fem siste årene i Knutshø. Utviklingen i gjennomsnittlige slaktevekter hos kalver kan gi et godt bilde på endringer i bestandskondisjonen. Det er kun veide vekter som benyttes i utregningen av indeksen.

Tabell som viser antall felte dyr, kvote og fellingsprosent i Knutshø Villreinområde fra 2016 til og med 2025 (Kilde: Hjorteviltregisteret):

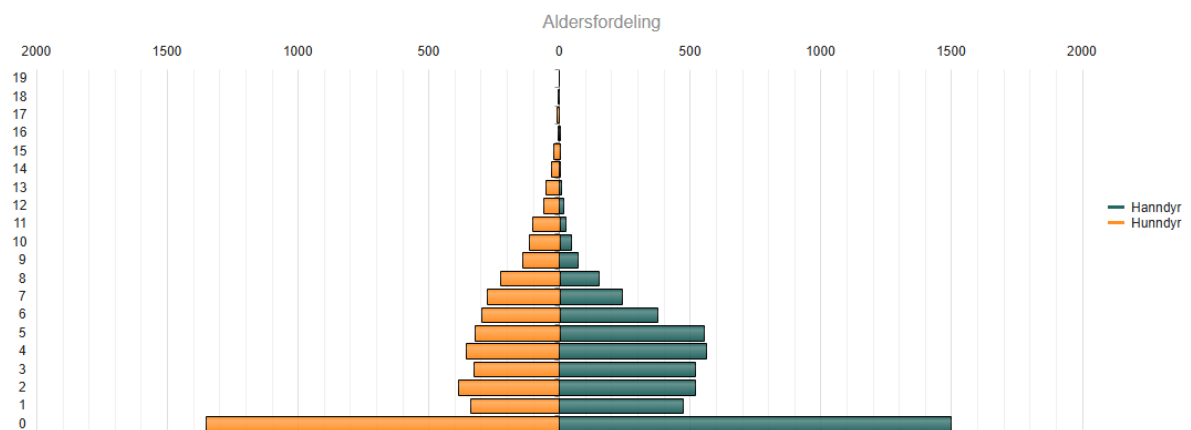
Jaktår	Felte hannkalver	Felte hunnkalver	Felte 1-årige hanner	Felte 1-årige hunner	Felte eldre hanner	Felte eldre hunner	Tildelt totalt	Felte totalt	Fellingsprosent
2016	33	39	21	20	72	68	426	253	59
2017	30	31	11	10	59	60	420	201	48
2018	32	22	8	12	54	39	420	167	40
2019	27	24	9	9	63	56	420	188	45
2020	55	44	19	19	102	74	520	313	60
2021	31	32	13	11	60	56	395	203	51
2022	27	36	10	8	60	61	395	202	51
2023	44	52	6	7	56	57	395	222	56
2024	45	48	6	3	45	42	375	189	50
2025	76	92	11	9	85	66	500	339	68

Den prosentvise fordelingen mellom felte dyr har vært relativt stabil i årene 2016-2024, unntatt i 2025 hvor fellingsprosenten var høy. Selv om uttaket var høyt i 2025 bør man i vurderingen av antatt uttak i 2026 legge til grunn årene før for å et mer presist anslag.

Tannsnitt av felte dyr gir nøyaktig alder. Alder på felte simler (fordelingen) antas å speile den reelle alderen i bestanden. Resultatene fra tannsnittingen tyder på at det er en stor andel voksne simler i Knutshø.

Figuren viser alder på rein som felt i Knutshø de siste fem jaktårene. I hvor stor grad dette gjenspeiler alderssammensetningen i den levende bestanden avhenger av fellingsstillatelsenes sammensetning og styrken på jaktseleksjon. Figuren er hentet fra Hjorteviltregisteret.

Figuren viser alder på rein som felt i hele Norge de siste fem jaktårene. I hvor stor grad dette gjenspeiler alderssammensetningen i den levende bestanden avhenger av fellingsstillatelsenes sammensetning og styrken på jaktseleksjon. Figuren er hentet fra Hjorteviltregisteret.

Tallmaterialet er ikke så stort, men det gir ingen grunn til å tro at simlene i bestanden i Knutshø er spesielt unge.

Beregning ved bruk av forventa kalv pr. simle. 55 % felling.

Vinterdyr 2026	Ant simle (54.8%)	K/100S (bestandsmodell)	Tilvekst	Kvote	55% felling	Annen avg. 5%	Sum avgang	Vinterdyr 2027	Endring
1185	649	50	325	300	165	75	240	1269	84
1185	649	50	325	350	193	75	268	1242	57
1185	649	50	325	400	220	75	295	1214	29
1185	649	50	325	450	248	75	323	1187	2
1185	649	50	325	500	275	75	350	1159	-26

Figuren over viser bestandsutviklingen gitt ulike kvoter med noen gitte parametre. Det er en stor endring fra tidligere år. Det er brukt antall kalv pr. 100 simle kontra antall kalv pr. 100 simle/ungdyr. Ungdyr er tatt ut fordi det skaper «støy» i tallmaterialet og det blir vurdert som en mer presis metodikk.

Kvote

Knutshø villreinutvalg gjennomførte sitt årsmøte den 09. april og vedtok forslag til kvote og kvotesammensetning. Knutshø villreinutvalg har søkt om at følgende kvote og kvotesammensetning godkjennes av Villreinnemnda:

- En kvote i Knutshø villreinområde på 350 dyr med en avskytingsprofil på 20 % fritt dyr, 20 % simle/ungdyr, 60 % kalv.

Vurdering

Det har over flere år vært utfordringer med synkende produksjon av kalv i Knutshø villreinområde. Utviklingsbildet vurderes som uheldig, og det mest sannsynlig gi en rød tilstand ved neste tilstandsklassifisering etter kvalitetsnormen.

En stor andel voksne simler i bestanden er nå avgjørende for å opprettholde produksjonen av antall kalv og til en viss grad kvotene.

Det vil alltid være en viss usikkerhet knyttet til antall dyr, kalveproduksjon, og kjønns- og aldersstruktur i bestanden. Samtidig vil resultatene av de ulike undersøkelsene samlet kunne gi et bilde av bestandssituasjon og utvikling. Utvalgets vurderinger er at bestanden er under målsetting om 1500 vinterdyr og at det spesielt er knyttet usikkerhet til den totale påvirkningen av fotråte.

Vanligvis ville man forsøkt å tilpasse bestandsstørrelsen ut ifra mengden og kvaliteten på lavbeitene. Det er ikke noe poeng i å gjøre i Knutshø. Lavbeitene er gode, men det er ikke sikkert de er tilgjengelige. Dermed skal man være forsiktig med å presse bestandsstørrelsen både fort og høyt. Bæreevnen er nok ikke den samme som den var for 30 år siden. Dette støttes av trendene i kondisjonsdataen. Når det er nedadgående kondisjon så bør man være forsiktig med å øke bestandsstørrelsen. Samtidig er det viktig å ta med seg at det er forsinkelse i dataen og at man forvalter på «gårsdagens» kunnskap.

Ut fra naturmangfoldlovens bestemmelser er grunnlaget for jaktuttak til stede. Det er gjennomført både minimumstillinger og beregninger av bestandsstørrelsen. Bestanden

antas, med noe usikkerhet, å være lavere enn målsettingen skissert i bestandsplanen. Med en kvote på 350 dyr i 2026 mener utvalget at bestanden får en liten økning til vinteren 2027. Ifølge bestandsplanen skulle det i 2026 økes til en kvote på 400, men samtidig har de forankret at kvotene må justeres og tilpasses underveis ut fra et mål på 1500 vinterdyr i 2028.

Villreinnemnda vedtar årlig fellingskvote for hvert villreinområde innen 1. mai (jf. Hjorteviltforskriften § 28). Hvis godkjent bestandsplan foreligger, skal villreinnemnda legge denne til grunn for sitt årlige vedtak om fellingskvote. For vald med godkjent bestandsplan, tildeles fellingsstillatelsene som frie dyr. Bestandsplanen og den skriftlige tilslutningen fungerer da som en bindende avtale mellom villreinnemnda og rettighetshaverne om avskytingsprofilen. Selv om det foreligger godkjenning av en flerårig bestandsplan, skal villreinnemnda likevel vedta fellingskvote årlig, jf. Hjorteviltforskriftens § 29 «*Fellingstillatelser for villrein*». Tildeling av fellingsstillatelse er et enkeltvedtak som kan påklages innen tre uker fra mottagelse.

Sekretariatet vurderer omsøkt kvotestørrelse og fordeling som god. Knutshø Villreinområde er ett vald. Nemnda tildeler en eventuell kvote til valdet. Valdet avgjør selv hvordan fellingsstillatelsene fordeles internt i valdet.

Forslag til vedtak

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø vedtar, med hjemmel i Forskrift om forvaltning av hjortevilt, § 29, kvotestørrelse for Knutshø villreinområde (vald) på 350 fellingsstillatelser. Kvoten fordeles på 60 % kalv, 20 % simle/ungdyr og 20 % fritt dyr.

Vedtaket kan påklages innen 3 uker fra mottatt informasjon, jf. forvaltningslovens kap. IV, § 28 og 29. Eventuell klage adresseres til Landbruksdirektoratet, men sendes til Villreinnemnda.

Behandling i møte

Spennende å følge fotråteproblematikken.

Skytes det en del ungdyr på simlekort?

Reproduksjonsraten mellom gamle simler og unge simler?

Er det rett med 60 % uttak av kalv når det kom opp så få kalver fra 2025?

Øker alderen på stammen for å nå et av parametrene i kvalitetsnormen.

Hvor mye skal enkeltår med sykdom vektlegges?

Forslag til vedtak – enstemmig.

Vedtak

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø vedtar, med hjemmel i Forskrift om forvaltning av hjortevilt, § 29, kvotestørrelse for Knutshø villreinområde (vald) på 350 fellingstillatelser. Kvoten fordeles på 60 % kalv, 20 % simle/ungdyr og 20 % fritt dyr.

Vedtaket kan påklages innen 3 uker fra mottatt informasjon, jf. forvaltningslovens kap. IV, § 28 og 29. Eventuell klage adresseres til Landbruksdirektoratet, men sendes til Villreinnemnda.

24-2026 – Kvotestørrelse og kvotesammensetning i Snøhetta villreinområde

Saksopplysninger

I følge § 28 om «Fastsettelse av fellingskvote og beregning av minsteareal», i forskrift om forvaltning av hjortevilt, skal villreinnemnda årlig vedta fellingskvote for hvert villreinområde innen 1. mai. Der det foreligger godkjent bestandsplan, skal villreinnemnda legge denne til grunn for sitt årlige vedtak om fellingskvote.

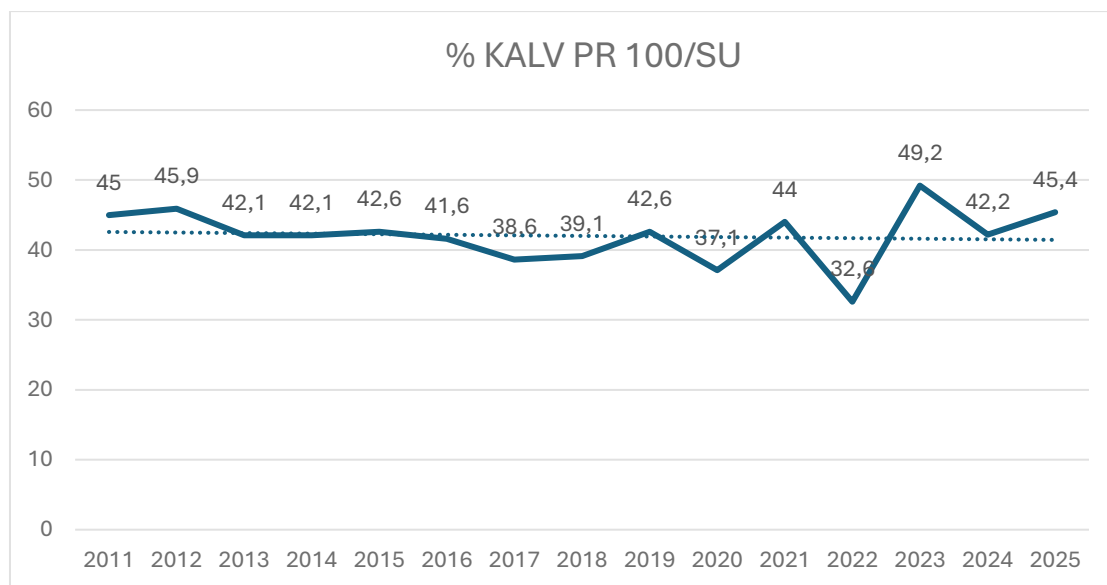
Snøhetta villreinområde var til og med 2018 ett vald. Villreinutvalget søkte om å dele valdet i to vald, Snøhetta øst og Snøhetta vest. Hovedbegrunnelsen fra utvalget var at stammen i Snøhetta over lang tid hadde blitt forvaltet som to adskilte bestander. Utvalget pekte på at dyrene i Snøhetta vest og Snøhetta øst var ulike i kondisjon og slaktevekter. Og at dette medførte at dyrene i de ulike områdene trengte ulike forvaltningstiltak. Nemnda innvilget søknaden i april 2019. Snøhetta villreinområde har en bestandsplan som er gjeldende for årene 2024-2028. Bestandsplanen er et styringsdokument for forvaltningen av villreinen i Snøhetta.

Snøhetta øst:

Minimumstillingen for 2026 ble mislykket. Årsaken er at telleforholdene har vært dårlige. Utvalget har derfor valgt å støtte seg på bestandsmodellen til NINA når kvoteforslag og avskytingsprofilene ble diskutert og vedtatt.

Kalvetellingen 2025 ble gjennomført av Norsk Villreinsenter. Tellingen gav et resultat på 45,4 kalv pr. 100 simle/ungdyr. Ut fra registreringene har kalveproduksjonen variert de siste 15 årene (2011 – 2025), men den langsiktige trenden er nokså stabil.

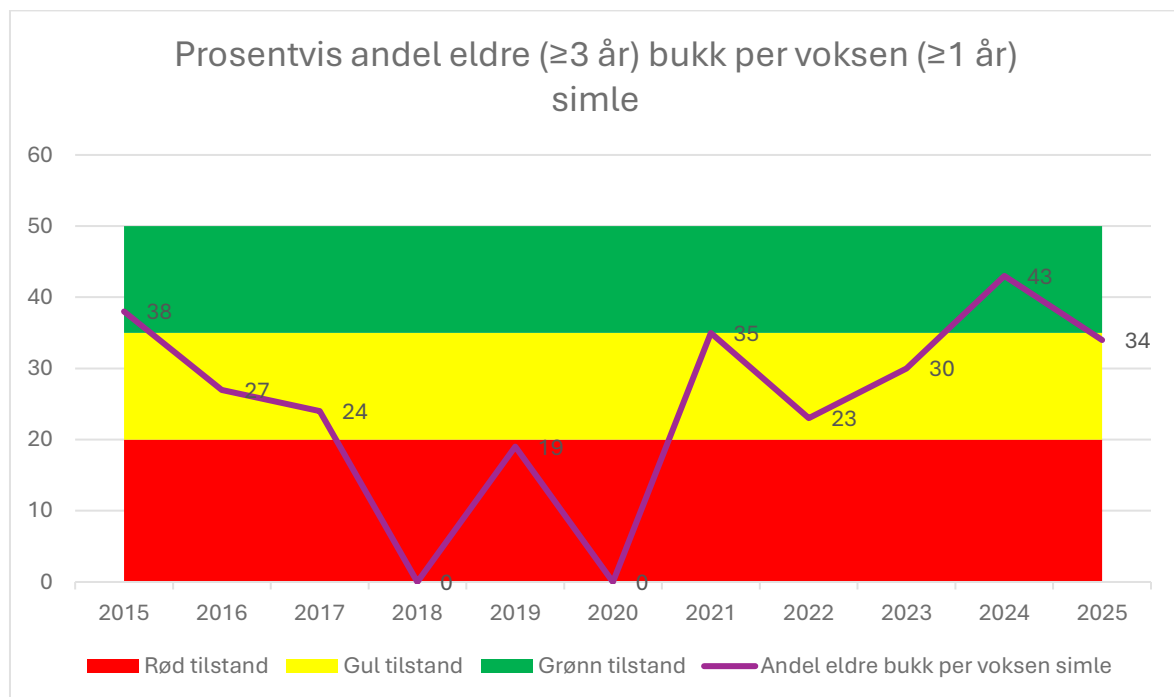
Gjennomsnittet for de fem siste årene er 42,2 og tilsier en klassifisering i normen til middels.

Viser andelen kalv per 100 simle/ungdyr fra 2011 til og med 2025. Tallene er hentet fra hjorteviltregisteret.

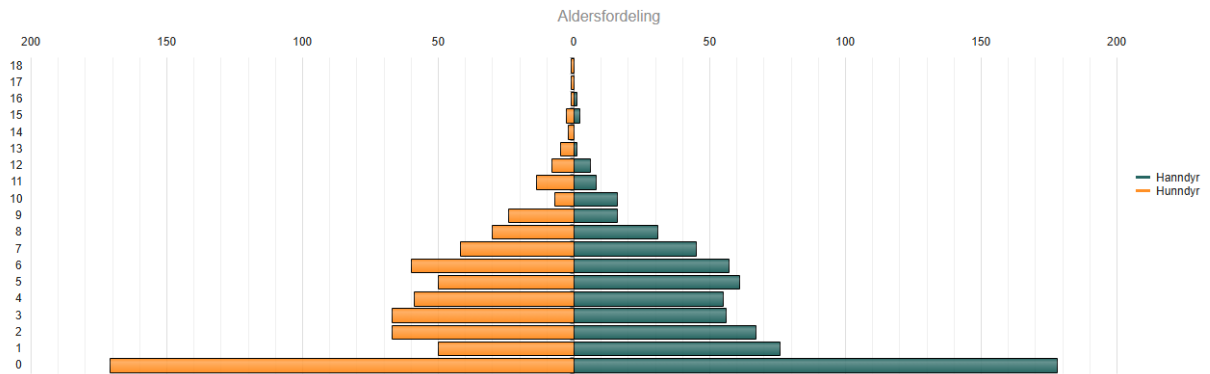
Forholdet mellom antall simler og bukker har direkte betydning for vekstpotensialet i en bestand. Jo større andel simler, dess større tilvekst i form av fødte kalver. Den enkelte voksne bukk har kapasitet til å bedekke mange simler. Kjønnforholdet skal derfor være veldig skjevt før dyra ikke blir bedekket hos en så polygyn art som reinsdyr, men fravær av store bukker kan forsinke brunsten og påfølgende kalving. En for skjev kjønnsratio er heller ikke ønskelig sett i et bevaringsperspektiv for å sikre at den seksuelle seleksjonen ivaretas. Andelen bukker som reproduserer påvirker også effektiv bestandsstørrelse. Effektene av disse prosessene kan være små og til dels svakt dokumentert, så høy bukkeandel innebærer et føre-var-prinsipp. Det er vurdert forvaltningsmessig positivt med høy bukkeandel siden bukkene har en mer ekstensiv arealbruk og fører til en bredere utnyttelse av leveområdene.

Strukturteiling vil gi et anslag over kjønns- og alderssammensetningen i bestanden og er et av måleparameterne i kvalitetsnormen. Strukturteilingene viser at bukkeandelen varierer mye, men er under ønsket nivå.

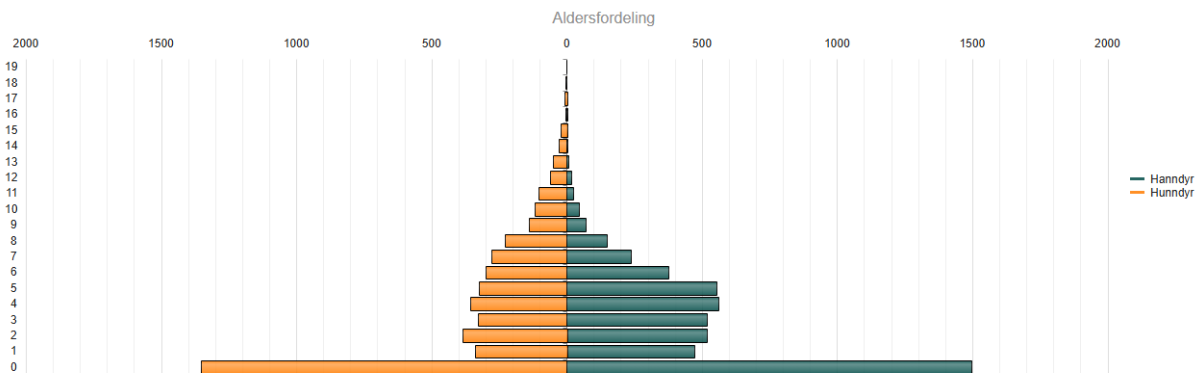
Andel eldre bukk per voksen simle. Hentet fra strukturteilingene fra Hjorteviltregisteret. Det er ikke tilgjengelige tall fra 2018 og 2020 og derfor er de satt som null i figuren.

Aldersfordelingen fra de siste fem år i Snøhetta øst er underbygger at simleandel er høy i bestanden (figuren under).

Figuren viser alder på rein som felt i Snøhetta øst de siste fem jaktårene. I hvor stor grad dette gjenspeiler alderssammensetningen i den levende bestanden avhenger av fellingstillatelsenes sammensetning og styrken på jaktseleksjon. Figuren er hentet fra Hjorteviltregisteret.

Sammenlignet med aldersfordelingen de siste fem jaktår for hele Norge:

Figuren viser alder på dyrene når de ble felt. I hvor stor grad dette gjenspeiler alderssammensetningen i den levende bestanden avhenger av fellingstillatelsenes sammensetning og styrken på jaktseleksjon. For eksempel vet vi at det i enkelte år er felt en relativt stor andel eldre bukker i noen villreinbestander. Figuren er hentet fra Hjorteviltregisteret.

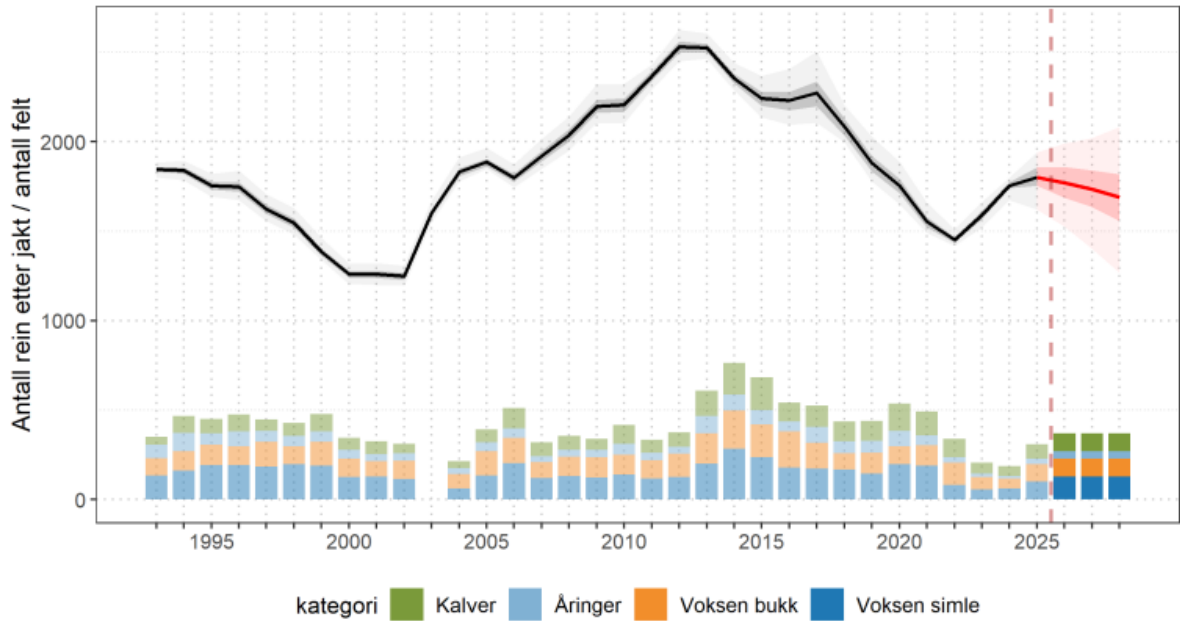
Villreinputvalget ønsker å forvalte Snøhetta øst til om lag 1800 dyr til at kondisjonsutviklingen er positiv. Bestandsestimeringene tilsier at de ligger godt an til dette. Utvalget vil derfor gjøre et uttak som tilsvarer tilveksten inn i bestanden.

For å anslå hvordan forholdet mellom kjønn og alder, samt ulike kvoter vil påvirke bestandsstørrelsen har utvalget bestilt bestandsmodelleringer fra NINA. Utvalget har valgt en konservativ tilnærming til bestandsestimatene. Med utgangspunkt i en kvote på 900 dyr er det forventet at uttaket blir på 130 voksne simler, 100 voksne bukker, 40 ungdyr og 100 kalv. Dette tilsvarer en kvoteøkning på 100 dyr fra 2025 og at med en forventet økning i avskyting av andel simler.

Villreinkv.	Snø Øst 2025				
Totalkvote:	900				
Minsteareal:	0				Beregnet avskyting
Avskyting:	Fritt dyr:	10%	90,00		58,5
	Kluffbuk:	10,0%	90,00		54
	Simle/Ung.:	32,00 %	288,00		144
	Kalv:	48,00 %	432,00		108
				0	364,5

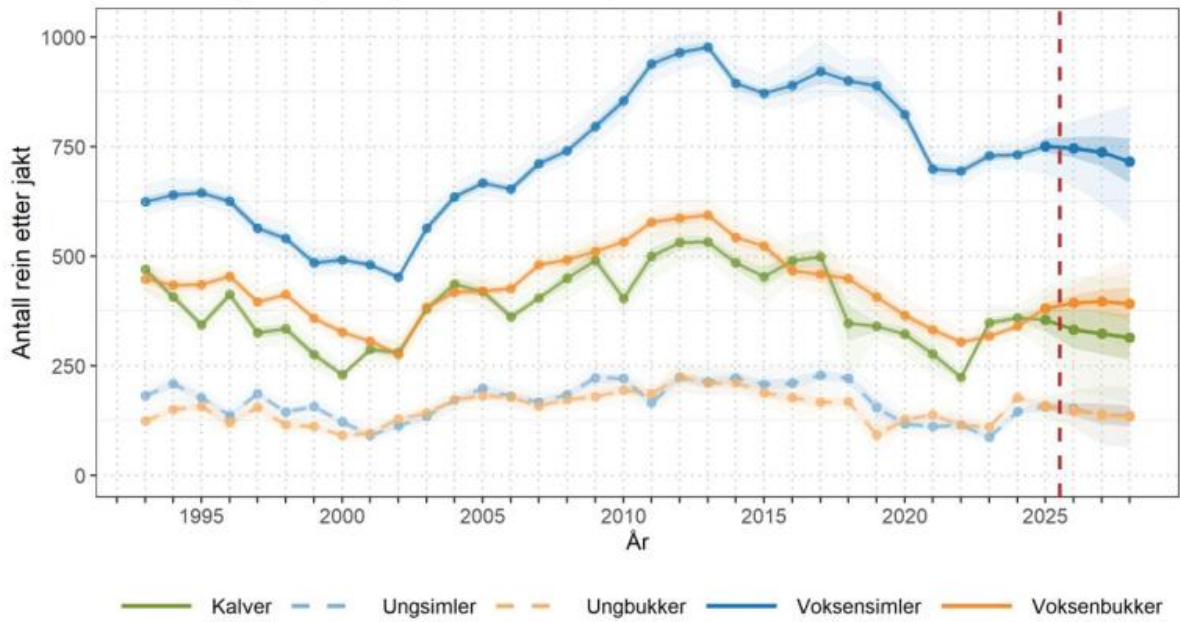
Snøhetta øst - konservativt scenario

Uttak: 130 voksne simler, 100 voksne bukker, 40 ungdyr, 100 kalver
 Simulert kalveproduksjon fra perioden 2021-2025, overlevelse 2021-2025

Snøhetta øst - konservativt scenario

Uttak: 130 voksne simler, 100 voksne bukker, 40 ungdyr, 100 kalver
 Simulert kalveproduksjon fra perioden 2021-2025, overlevelse 2021-2025

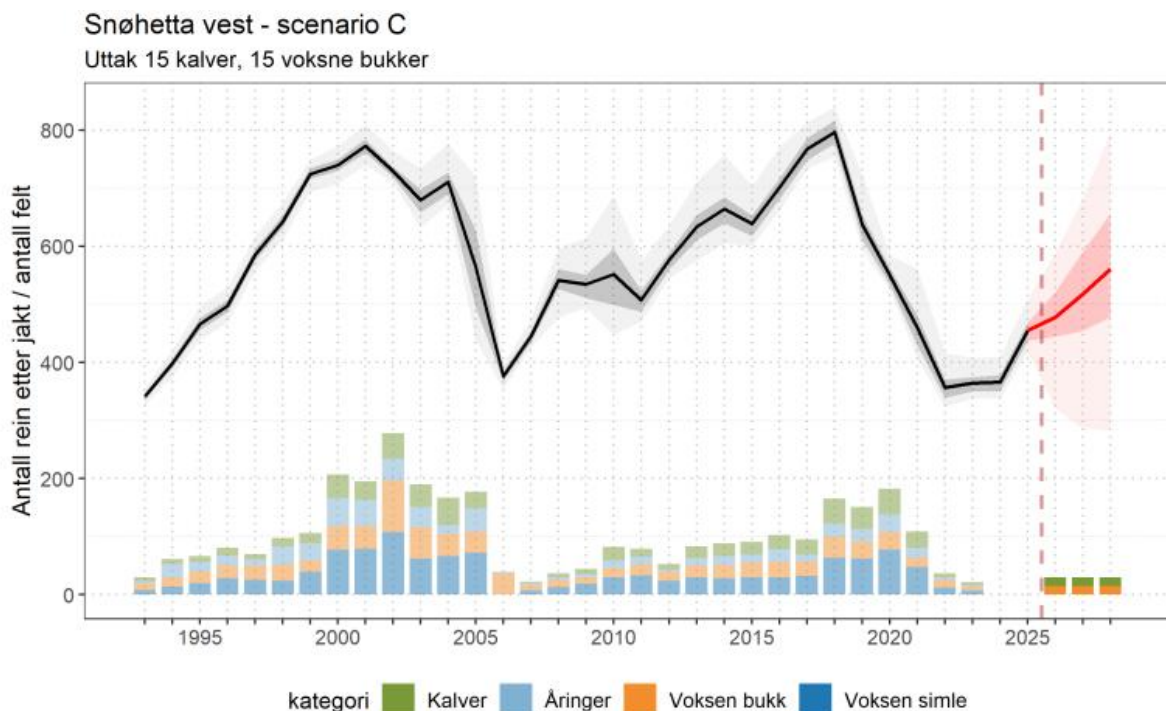

Snøhetta vest:

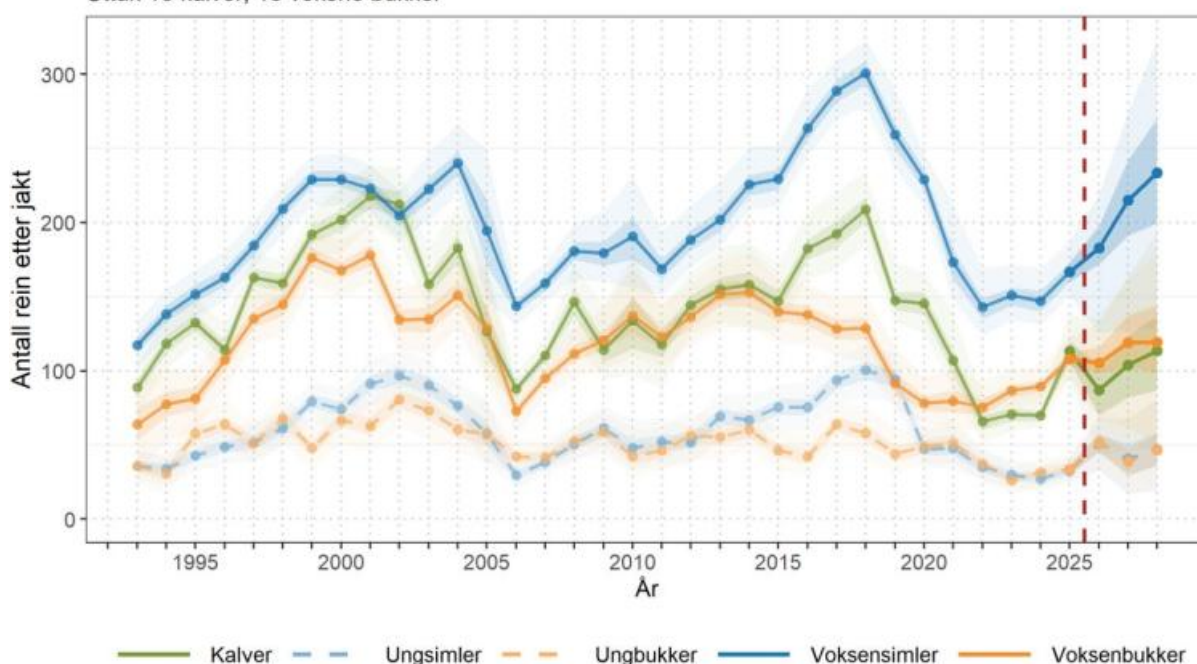
Den 5. mars 2026 ble det gjennomført minimumstelling på Snøhetta vest. Det ble funnet totalt 418 dyr som er en oppgang sammenlignet med tidligere år. Tellingene er antatt å være vellykket når resultatet sammenlignes med tidligere bestandsmodeller og forutsetninger.

Utvalget kommenterer at bestandsprognosene som ligger til grunn er positive og det er god rekruttering inn i bestanden. Det er derfor gjennomført forskjellige scenarioanalyser med forskjellige jaktuttak på lavt nivå. Villreinutvalget ønsker å åpne for begrenset jakt i vestområdet for å overvåke bestanden. Det gir viktig informasjon i forvaltningen av bestanden som dyrenes områdebruk, diverse prøver for parasitter og annen sykdom, kjevelengder, slaktevekter og muligheter for DNA-prøver. Utvalget kommenterer at det i tillegg er viktig med en rolig og kontrollert vekst. Bestandsstørrelsen i vest har vært gjenstand for en jojo-vekst fram til nå. I tillegg har utvalget et ønske om å ta vare på jegerkunnskapen og ivareta jegerrekrutteringen.

Utvalget mener at et estimert uttak på 15 kalver og 15 bukker ikke vil ha noen stor påvirkning på bestanden (se scenario C fra bestandsmodellen), men vil gi veldig nyttig informasjon i forvaltningen. Utvalget legger opp til å spare alle simlene. Det vil igjen føre til at tilveksten inn i bestanden i kommende år fortsatt vil være god. Det var god tilvekst i bestanden i 2025 som igjen kan bidra til å fra kalvetellingstallet noe ned for 2026.

Snøhetta vest - scenario C
Uttak 15 kalver, 15 voksne bukker

Utvalget mener ut fra tidligere fellingsprosent i området at ved å sette en kvote på 30 kalver og 20 bukker at man kan forvente at det felles ca. 10 kalver og 12 bukker.

Utvalget tok samtidig et forbehold om uttak gitt at antallet kalv per. 100 simle/ungdyr er bedre enn 40 fra kommende kalvetelling i 2026.

Kvoter

Snøhetta villreinutvalg gjennomførte sitt årsmøte den 10. april og vedtok forslag til kvote og kvotesammensetning. Snøhetta villreinutvalg har søkt om at følgende kvote og kvotesammensetning godkjennes av Villreinnemnda:

Snøhetta øst:

- En kvote i Snøhetta øst på 900 dyr med en avskytingsprofil på 10 % fritt dyr, 10 % kluffbukk, 32 % simle/ungdyr, 48 % kalv.

Snøhetta vest:

- En kvote på 50 dyr med en avskytingsprofil på 20 % fritt dyr, 20 % kluffbukk og 60 % kalv.

Vurdering

Villreinnemnda vedtar årlig fellingskvote for hvert villreinområde innen 1. mai (jf. Hjorteviltforskriften § 28). Hvis godkjent bestandsplan foreligger, skal villreinnemnda legge denne til grunn for sitt årlige vedtak om fellingskvote. For vald med godkjent bestandsplan, tildeles fellingstillatelsene som frie dyr. Bestandsplanen og den skriftlige tilslutningen fungerer da som en bindende avtale mellom villreinnemnda og rettighetshaverne om avskytingsprofilen. Selv om det foreligger godkjenning av en flerårig bestandsplan, skal villreinnemnda likevel vedta fellingskvote årlig, jf. Hjorteviltforskriftens § 29 «*Fellingstillatelser for villrein*». Tildeling av fellingstillatelse er et enkeltvedtak som kan påklages innen tre uker fra mottagelse.

Snøhetta øst:

Bestandsmodellen til NINA anslår at østområdet er omtrent på bestandsmålet etter jakt i 2025. Forventer en liten bestandsnedgang om man gjør samme kvotevedtak de neste tre årene. Uttaket slik foreslått vil anslagvis føre til at man tar ut tilveksten slik tiltenkt for 2026. Det vil uansett være naturlig å gjøre bestandsmodelleringer før neste års kvotefastsettelse for å se hva årets uttak førte til. Da vil det være rom for å gjøre justeringer.

Sekretariatet har ingen faglige innvendinger til kvotevurderingen fra Snøhetta villreinutvalg og støtter denne.

Avskytingsprofilene for alle aldersklasser innenfor Snøhetta villreinområde sin plan for avskyting i perioden 2024-2028¹, unntatt for simler/ungdyr. I bestandsplanen er planen å ha en avskyting på mellom 20-30 % simler/ungdyr, og i kvoten er det lagt opp til et uttak på 32 % simler/ungdyr. Strukturteilingene tilser at andelen simler/ungdyr er høyere enn ønsket og det derfor er grunn til et høyere uttak av hunndyr enn hanndyr ved fastsettelse av avskytingsprofiler. Fortsatt et stykke unna å havne i rød sone. Sekretariatet har derfor ingen faglige innvendinger til avskytingsprofilen.

Snøhetta vest

Om man ser på overlevelse fra etter jakt til neste jakt så er det større variasjon i dette delområdet enn det er i andre villreinområder. Det kan henge sammen med snøforhold og vinterbeiter. I en ideell verden ville de trukket innenlands for gode vinterbeiter og tilbake mot kysten for sommerbeite.

Bestandsstørrelsen er på vei opp. Både minimumstillingen og bestandsmodellen anslår over 400 dyr i vest. Andelen voksen bukk pr voksen simle svinger mye over tid. Sterke endringer i kalvetallet over tid gir forsinket effekt på antall voksne dyr. Jaktkvoter og fordeling av kort kan også påvirke dette parameteret.

¹ Snøhetta villreinområde - Bestandsplan 2024-2028

Det ble kjørt flere scenarioer for jaktkvoter til vestområdet. Scenario A med fredning ga en bestandsøkning. Scenario B med uttak på 15 kalver ga fortsatt en bestandsøkning. Et så lite uttak ga ikke vesentlig utslag i bestandsmodellen. Samtidig får man data på kondisjon for kalvene og prøver for parasitter m.m. som kan brukes inn i arbeidet med FoU-prosjektet. Kvalitetsnormen er forventet revidert i 2027. Det er antatt at det skal gjøres separate analyser i kommende revidering og da risikerer man at vestområdet har for lite data til å si noe om tilstanden. Det er knyttet usikkerhet om vestområdet har nok data for en vurdering. Scenario C med et uttak på 15 kalver og 15 bukker ga fortsatt en bestandsøkning, men ikke like høyt. Det er nesten ingen praktisk betydning på utfallet over tid viser bestandsmodelleringene.

Ved å sette en kvote på 30 kalver og 20 bukker forventes det at fellingen blir på ca. 10 kalver og 12 bukker. Et uttak på 10 kalver vil ikke påvirke bestanden negativt og er nok dyr til å gi verdifull informasjon i overvåkningsøyemed. Et uttak på 12 bukker ivaretar tilveksten i bestanden ved å «frede» simlene. Det er verdt å vurdere sannsynligheten for at felles simler på «fritt dyr»-kort. Dette var gjenstand for diskusjon på årsmøtet til utvalget hvor de kom fram til at dette mest sannsynlig vil være et veldig lite problem og at man måtte ha tillit til jegerstanden. Utvalget var enige om å informere om at simlene er «fredet» ved utsendelse av kortene. I realiteten har de ingen sanksjonsmuligheter ved den løsningen. Sekretariatet vurderer likevel at omfanget antagelig blir så lite at det ikke er et poeng å endre korttypen fritt dyr til voksen bukk.

Avskytingsprofilene er innenfor Snøhetta villreinområde sin plan for avskyting i perioden 2024-2028². Sekretariatet har derfor ingen faglige innvendinger til avskytingsprofilen.

Forslag til vedtak

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø vedtar, med hjemmel i Forskrift om forvaltning av hjortevilt, § 29;

- 1) Snøhetta øst: en kvote på 900 fellingstillatelser. Profilen på fellingstillatelsene i Snøhetta øst vedtas til 10 % fritt dyr, 10 % kluftbukk, 32 % simple/ungdyr, 48 % kalv.
- 2) Snøhetta vest: en kvote på 50 fellingstillatelser. Profilen på fellingstillatelsene i Snøhetta vest vedtas til 20 % fritt dyr, 20 % kluftbukk og 60 % kalv.

Vedtaket kan påklages innen 3 uker fra mottatt informasjon, jf. forvaltningslovens kap. IV, § 28 og 29. Eventuell klage adresseres til Landbruksdirektoratet, men sendes til Villreinnemnda.

² Snøhetta villreinområde - Bestandsplan 2024-2028

Behandling i møte

Utvalget satte ned en forutsetning på minimum 40 kalv pr. 100 simle/ungdyr ved kalvetelling. Ikke et moment som nemnda skal vurdere i sin behandling.

Bestandsstørrelsen varierer stort i vestområdet – mindre flokker utgjør en betydelig del av totalen.

Ulike hypoteser til at det varierer mye på vestområdet – mistenker noe utvandring til østområdet.

Vanskelig tellemetoder i Snøhetta.

Forslag til vedtak – enstemmig.

Vedtak

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø vedtar, med hjemmel i Forskrift om forvaltning av hjortevilt, § 29;

- 3) Snøhetta øst: en kvote på 900 fellingstillatelser. Profilen på fellingstillatelsene i Snøhetta øst vedtas til 10 % fritt dyr, 10 % kløftbukk, 32 % simle/ungdyr, 48 % kalv.
- 4) Snøhetta vest: en kvote på 50 fellingstillatelser. Profilen på fellingstillatelsene i Snøhetta vest vedtas til 20 % fritt dyr, 20 % kløftbukk og 60 % kalv.

Vedtaket kan påklages innen 3 uker fra mottatt informasjon, jf. forvaltningslovens kap. IV, § 28 og 29. Eventuell klage adresseres til Landbruksdirektoratet, men sendes til Villreinnemnda.

25-2026 – Høring – Midlertidig tillatelse til nedsenking av vannstand i Innerdalsvatnet, Tynset kommune

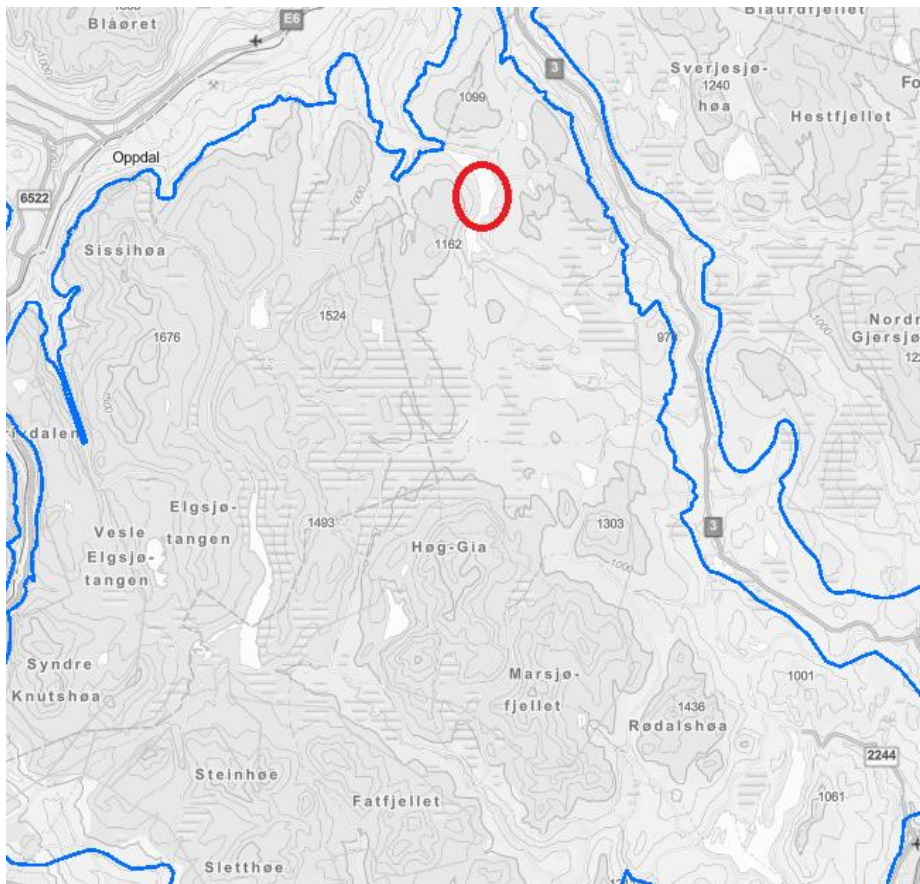
Saksopplysninger

Informasjon fra søker

«NVE har mottatt en søknad fra TrønderEnergi Kraft AS (på vegne av Kraftverkene i Orkla DA), datert 20.03.2026, om tillatelse til å senke vannstanden i Innerdalsvatnet inntil 2 meter under laveste regulerte vannstand (LRV), i inntil 7 dager i perioden mellom 4. mai - 1.juli 2026.

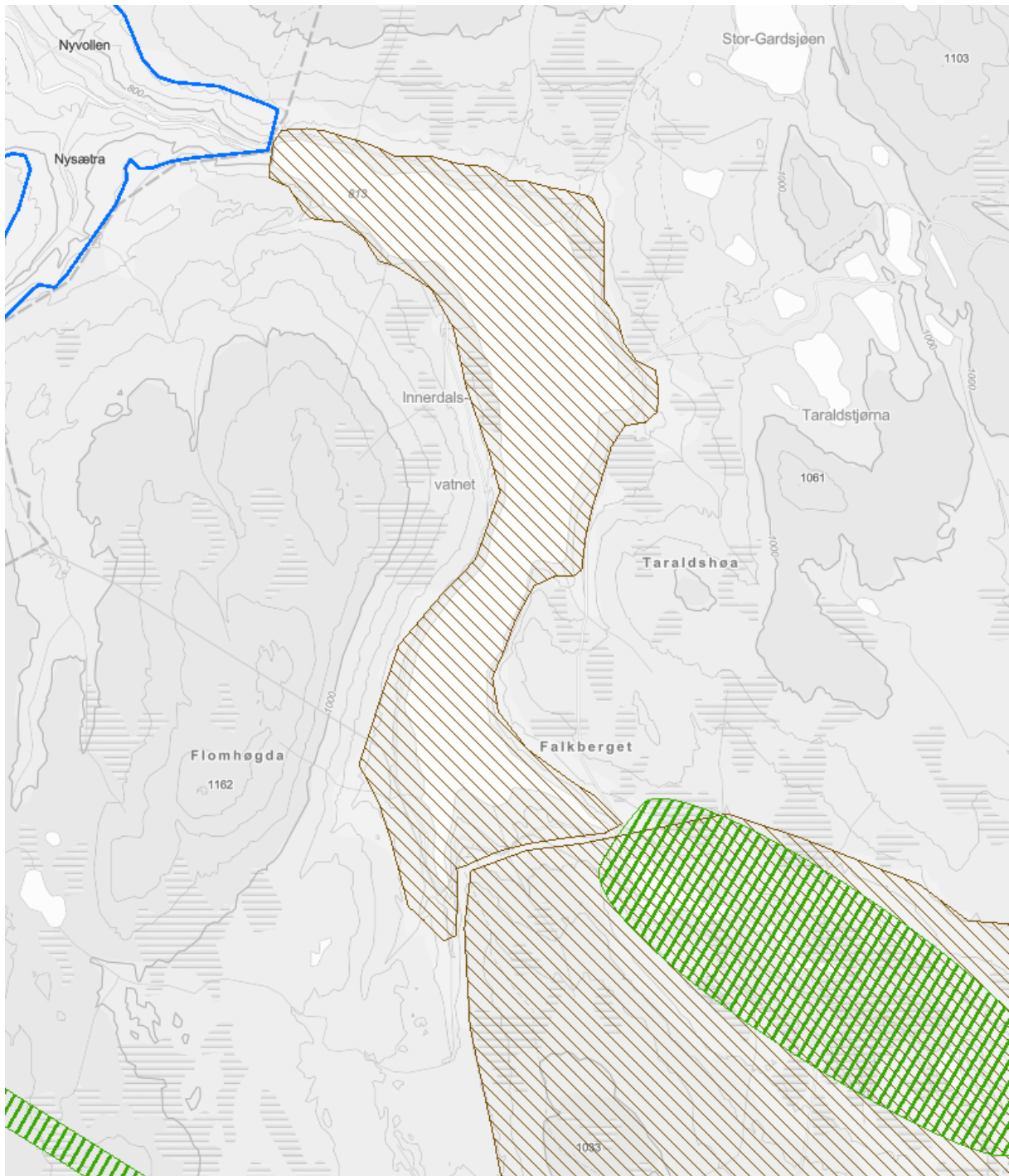
Formålet med tiltaket er å gjennomføre et kontrollert forsøk med lav vannstand for å inspisere mest mulig av oppstrøms side av fyllingsdammen i Innerdalsdammen, samt andre konstruksjoner som blottlegges. Inspeksjonen skal gi grunnlag for tilstandsvurdering, dokumentasjon og videre planlegging av nødvendig oppfølging og vedlikehold i tråd med krav til sikker drift og internkontroll

Etter NVEs vurdering er ikke saken så omfattende at det kreves kunngjøring og bred offentlig høring. Søknaden sendes derfor på begrenset høring. NVE ønsker tilbakemeldinger knyttet til momentene i søknaden.»

Tiltakets plassering i Knutshø villreinområde.

Villreins bruk av området

Viser Innerdalsvatnet, samt trekkpassasjer i grønn skravur og kalvings- og oppvekstområder i brun skravur. Kart hentet fra naturbase.no.

Vurdering

Nesten hele den europeiske bestanden av villrein (*Rangifer tarandus tarandus*) lever i Norge. Norge har av den grunn et internasjonalt ansvar for å ivareta villreinen og leveområdene den er avhengig av. I Norge er både villreinstammene og leveområdene under økende press som følge av sykdommer, samfunnets arealbruk, og menneskelig ferdsel i og omkring fjellområdene.

Innerdalsvatnet ligger i det nasjonale villreinområdet Knutshø. Leve- og funksjonsområdene for villrein er under press som følge av store naturinngrep og menneskelig ferdsel. Tiltaksområdet befinner seg i et registrert kalvingsområde, hvor villreinen er særlig sårbar i kalvingsperioden.

Regulanten vurderer selv at kalvingområdet i Innerdalen regnes som tapt pga. oppdemmingen, men at området lenger sør er intakt. Det er vi forsåvidt enige i, men det er viktig å ta med seg føre-var-prinsippet og at dyrenes arealbruk er dynamisk. De ser ikke linjene på kartet. Selve tiltaket vil ikke påvirke villrein i nevneverdig negativ måte, men aktivitet rundt tiltaket kan forstyrre. Som et føre-var-tiltak bør det ikke være aktivitet i området før 15. juni.

Villreinen Knutshø er blant de skyeste villreinstammene som lever i Norge. Her reagerer reinen tidlig på menneskelige forstyrrelser, og har lang fluktavstand. Villreinen lever i et ekstremt miljø og det skal lite til før villreinen blir forstyrret slik at det går på bekostning av kondisjon og reproduksjon. Ved stadige forstyrrelser vil tida som brukes til å spise mat reduseres. Dette fører til lavere kroppsvekt, som igjen gjør villreinen dårligere egnet til å tåle det ekstreme miljøet.

Den samlede negative belastningen fra mennesker og menneskelig aktivitet på villrein i Knutshø vurderes som stor og påvirker trolig allerede i dag reinens muligheter til å utnytte de gode beitene, og dette resulterer i lave kondisjonsparametere. Av den grunn vurderes det som generelt viktig å ha en restriktiv holdning til tiltak inne i villreinområdet som kan bidra til en ytterligere negativ belastning for reinen i Knutshø.

Forslag til vedtak

Innerdalsvatnet ligger i det nasjonale villreinområdet Knutshø. Leve- og funksjonsområdene for villrein er under press som følge av store naturinngrep og menneskelig ferdsel. Tiltaksområdet befinner seg i et registrert kalvingsområde, hvor villreinen er særlig sårbar i kalvingsperioden.

Regulanten vurderer selv at kalvingområdet i Innerdalen regnes som tapt pga. oppdemmingen, men at området lenger sør er intakt. Det er nemnda for så vidt enige i, men det er viktig å ta med seg føre-var-prinsippet og at dyrenes arealbruk er dynamisk. De ser ikke linjene på kartet. Selve tiltaket vil ikke påvirke villrein i nevneverdig negativ måte, men aktivitet rundt tiltaket kan forstyrre. Som et føre-var-tiltak mener villreinnemnda at det ikke bør være aktivitet i området før 15. juni.

Villreinen Knutshø er blant de skyeste villreinstammene som lever i Norge. Her reagerer reinen tidlig på menneskelige forstyrrelser, og har lang fluktavstand. Villreinen lever i et ekstremt miljø og det skal lite til før villreinen blir forstyrret slik at det går på bekostning av kondisjon og reproduksjon. Ved stadige forstyrrelser vil tida som brukes til å spise mat reduseres. Dette fører til lavere kroppsvekt, som igjen gjør villreinen dårligere egnet til å tåle det ekstreme miljøet.

Den samlede negative belastningen fra mennesker og menneskelig aktivitet på villrein i Knutshø vurderes som stor og påvirker trolig allerede i dag reinens muligheter til å utnytte de gode beitene, og dette resulterer i lave kondisjonsparametere. Av den grunn vurderes det som generelt viktig å ha en restriktiv holdning til tiltak inne i villreinområdet som kan bidra til en ytterligere negativ belastning for reinen i Knutshø.

Behandling i møte

Enstemmig.

Vedtak

Innerdalsvatnet ligger i det nasjonale villreinområdet Knutshø. Leve- og funksjonsområdene for villrein er under press som følge av store naturinngrep og menneskelig ferdsel. Tiltaksområdet befinner seg i et registrert kalvingsområde, hvor villreinen er særlig sårbar i kalvingsperioden.

Regulanten vurderer selv at kalvingområdet i Innerdalen regnes som tapt pga. oppdemmingen, men at området lenger sør er intakt. Det er nemnda for så vidt enige i, men det er viktig å ta med seg føre-var-prinsippet og at dyrenes arealbruk er dynamisk. De ser ikke linjene på kartet. Selve tiltaket vil ikke påvirke villrein i nevneverdig negativ måte, men aktivitet rundt tiltaket kan forstyrre. Som et føre-var-tiltak mener villreinnemnda at det ikke bør være aktivitet i området før 15. juni.

Villreinen Knutshø er blant de skyeste villreinstammene som lever i Norge. Her reagerer reinen tidlig på menneskelige forstyrrelser, og har lang fluktavstand. Villreinen lever i et ekstremt miljø og det skal lite til før villreinen blir forstyrret slik at det går på bekostning av kondisjon og reproduksjon. Ved stadige forstyrrelser vil tida som brukes til å spise mat reduseres. Dette fører til lavere kroppsvekt, som igjen gjør villreinen dårligere egnet til å tåle det ekstreme miljøet.

Den samlede negative belastningen fra mennesker og menneskelig aktivitet på villrein i Knutshø vurderes som stor og påvirker trolig allerede i dag reinens muligheter til å utnytte de gode beitene, og dette resulterer i lave kondisjonsparametere. Av den grunn vurderes det som generelt viktig å ha en restriktiv holdning til tiltak inne i villreinområdet som kan bidra til en ytterligere negativ belastning for reinen i Knutshø.

26-2026 – Høring – Dispensasjon for tilbygg på næringsbygg, Lesja kommune

Saksopplysninger

Saken kom inn 13.04.2026 og ble ikke oppdaget før 14.04.2026. Det er derfor kun redegjort om saksopplysninger og villreinens bruk av området før oversendelse av sakspapirene.

Vedlegg til byggesøknad

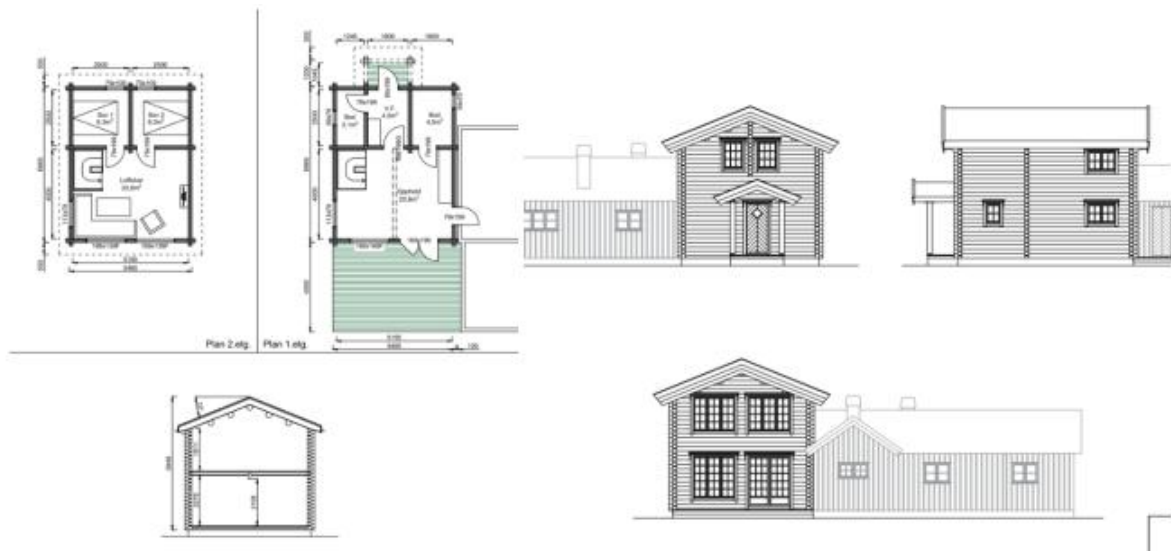
Tilbygget er tenkt skal bli en oppgradering til et mere funksjonelt bygg, da dette er et gammelt sel som ble bygget i 1932 for seterdrift. Det har ikke vært noen form for stor oppgradering, til tross for at jeg bor der en tredjedel av året selv og sammen med min familie for å drive virksomheten. Stedet har utviklet seg fra å være en seter til en næringsvirksomhet med hytteutleie. Det er fire utleiehytter, to hytter bygget på 1960 tallet, og de to siste først på 1980 tallet da europaveien beslagla areal i bygda. Fjøset måtte vike, gardsdriften ble avsluttet og setra ble omdisponert til turistnæring. Erstatningen for dette ble benyttet til bygging av to utleiehytter, hyttene er uten innlagt vann og strøm. Det har bare vært utført vanlig vedlikehold som skifte av vinduer, bordkledning og etterisolering. Størst behov er det for inngangsparti, garderobe og lagerplass. Det er nødvendig med en del utstyr til hyttene, og det er lang vei til bygda for å kjøpe og hente. Det være seg sengetøy, håndklær, stearinlys, vaskemidler m.m. Det er også behov for et mere praktisk og moderne kjøkken. Inngangen er nå direkte inn på kjøkkenet uten noe vindfang, som er spesielt upraktisk om vinteren. Det er tenkt nåværende to soverom omgjort til lager, og to nye soverom i det nye påbygget. Tilbygget vil således ikke øke overnattingskapasiteten. Det er også to separate rom utenom som kan benyttes i tillegg til sengeplasser i selet, ellers er det som nevnt fire utleiehytter med stort sett ledig kapasitet. Utleiesesongen er begrenset, litt i vinterferien, påske, sommersesongen fra midtsommer til oktober. De fleste som leier driver med jakt, fiske eller familier som er på ferie, og de fleste er faste gjester.

Arealet er etter kommunalplanen blått, dvs. næring med kode FT 07 E.

Det kreves jfr. arealplanen ved utbygging av campingplasser og overnattingsbedrifter en reguleringsplan. Det søkes om dispensasjon fra dette med begrunnelse at det er et tilbygg til eksisterende bebyggelse, og som ikke benyttes til utleie og vil derfor ikke påvirke utleie virksomheten og kapasiteten på denne. Forstår behov for en plan hvis det skulle utbygges med flere utleiehytter, men dette er uaktuelt da utleiekapasiteten er stor nok, og det er ulønnsomt i forhold til høye byggekostnader og kort utleiesesong.

Bygget vil ikke ha noen som helst negativ påvirkning av villrein da det ligger langt fra dens trekkveier. 100 meter på nedsiden av Dalsidevegen, mellom Dalsideveien og Sjongsvatnet, og med mye annen bebyggelse i nærheten og i området. De aller fleste som leier er familier, fiskere og andre som oppholder seg i nærheten av setra med få unntak som går lengre fjellturer, for å informere disse kan det lages informasjon som er i hyttene eller informasjonspunkt ute. Folk som ønsker å gå lengre inn i fjellet leier andre muligheter slik som Lesja Fjellstyre sine hytter. Men for denne byggesøknaden er det ikke relevant da det ikke på noen som helst måte påvirker overnattingskapasiteten og mengden folk som går i fjellet. Det er vår og tidlig sommer at det lokaliseres rein i nærliggende områder og på denne tiden er det ingen utleie av hyttene.

Med hensyn til ras og flom ligger det utenom fareområdene jfr. NVE's skredkart. Skred har gått i Sjongsåa, men omsøkte bygg er utenom farekart. Flom var i 2011 hvor brua over Dalsideveien gikk og også noe av veien ned til eiendommen og elvefaret ble fylt opp med løsmasser. Det var ingen fare for bebyggelsen. Det ble foretatt befarings med landbrukssjef Jørn Botheim og representant fra NVE. Det ble anbefalt å bygge en ny/forbedret flomvoll på 75 meters lengde og renske opp elvefaret for å unngå flom med ny skade av veien, noe som ble utført samme høst, noe jeg selv bekostet. Bebyggelsen ligger et godt stykke fra flomutsatt område og med noe høyde forskjell.

Figur 2: Visar illustrasjon av tilbygget.

Det er ikkje komme merknad på tiltaket frå naboar.

Kommuneplan

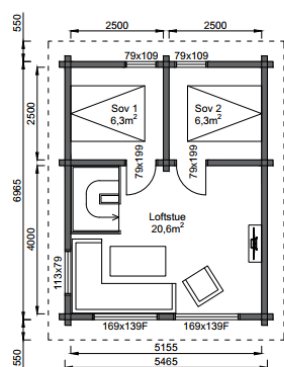
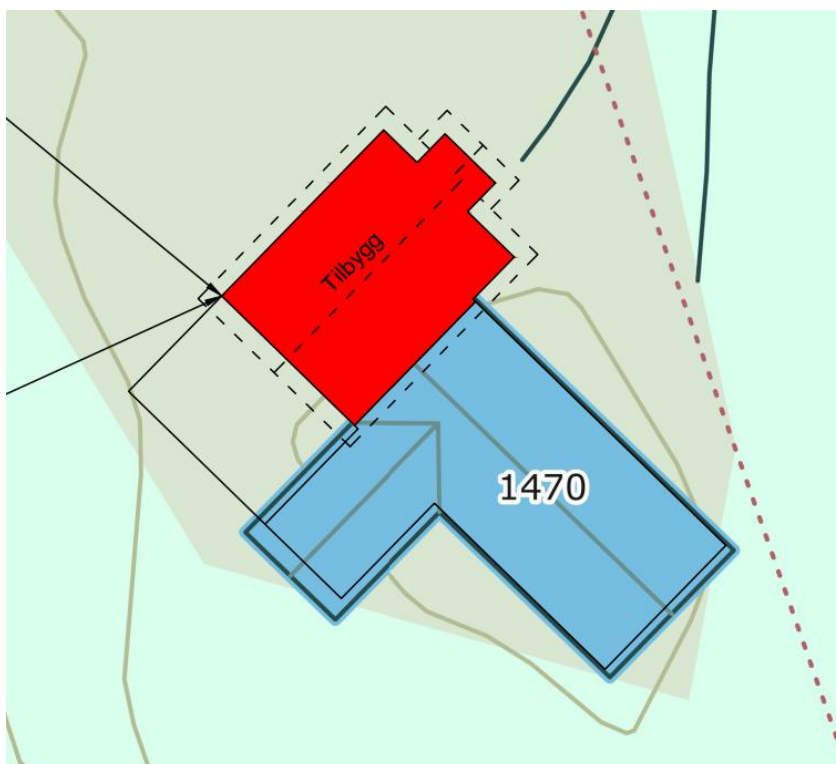
Søkt tiltak er i område avsett til næringsformål i kommuneplanen, omsynssone for landskap og krav om detaljregulering. Under er utsnitt frå kommuneplankart og føresegn.

2.7.1 Plankrav jf.§11-9 nr.1:

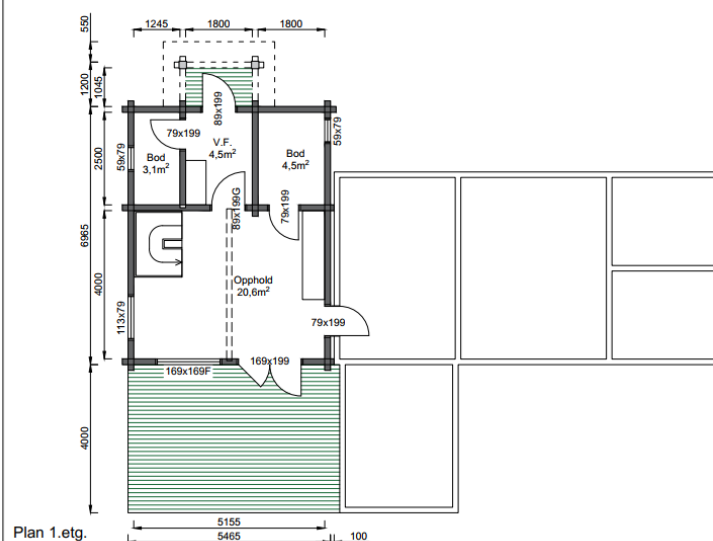
Før utbygging skal det utarbeides reguleringsplan for alle områdene jf. pbl § 11-9 nr. 1 og 4.

Figur 3: Visar utsnitt av kommuneplan arealdel.

Plan 2. etg.

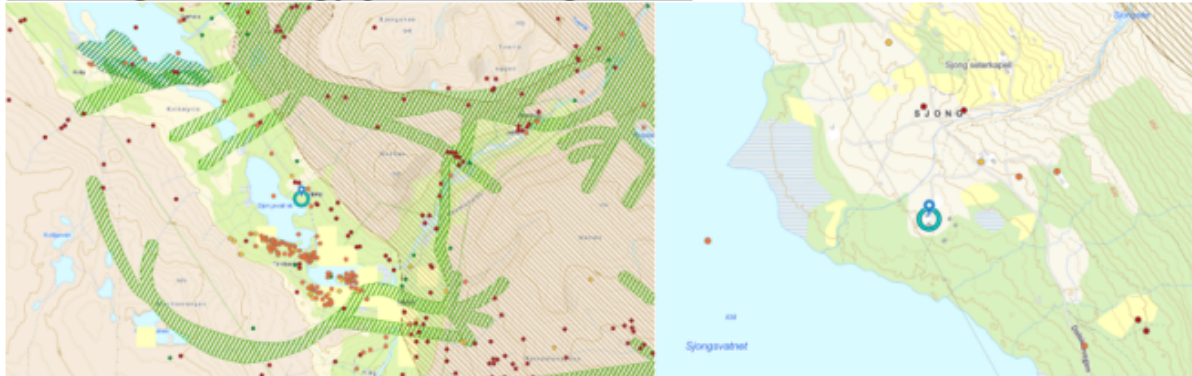
Plan 1. etg.

Tiltaksområdet faller innenfor BS1 i regional plan for Dovrefjell. Der står det:

«Det legges vekt på å prioritere eksisterende bedrifter og virksomheter framfor å etablere nye. Det skal ikke etableres ny fritidsbebyggelse/fritidseiendommer utover det som allerede er godkjent gjennom reguleringsplan eller kommuneplan. Det kan gis rom for tilbygg, uthus og anneks på eksisterende fritidsbebyggelse innenfor en øvre ramme på 120m² bruksareal (BRA). Parkeringsareal kommer i tillegg. Lokale rammer for bebyggelsen må konkretiseres i kommunale planer og fastsettes ut fra hensynet til villrein, bebyggelsens synbarhet og beliggenhet (snaufjell/skog), terreng, nærhet til vann og vassdrag og tilpasning til omkringliggende bebyggelse.»

Lesja kommune sin foreløpige vurdering

Naturmangfoldsvurdering if §8-12 naturmangfaldslova

Figur 4: Visar kartutsnitt med visning av interesseområde for villrein (grønt-trekkerte, brunt-kalvingsområde) og registrerte artsobservasjonar med punkt fargar.

Eit større og betre driftssenter legger til rette for den vidare næringsdrifta av Sjongsvangen. Betre lagringskapasitet kan gi redusert transportbehov til og frå ved at ein kan frakta med seg meir proviantar mm for kvar tur. Næringsssatsing kan gi auka bruk av næringsområde, som førar til auka trafikk til og frå, samt meir bruk av naturområde på Dalsida. Byggetiltaket i seg sjølv påverkar ikkje sårbare artar. Men auka menneskeleg aktivitet i område kan påverke villrein og sårbare artar. Besøkande på dei 4 utleiehyttene er som regel faste gjestar, og driver med fiske og jakt.

Mai og juni er hekke og kalvingstidspunkt der artar er særleg sårbare, villrein i fjellområde og våtmarks fuglar knytt til våtmarkene i området. Søkar opplyser at besøksperioden er kort med opning i vinterferien, påskeferie og på barmarksesongen frå juli til oktober. Bruken av næringsområde er ikkje omfattande i tal besøkande, og er ikkje i bruk under kalving- og hekkingsperioden.

Alle næringsaktørar i nærleiken til sårbar natur har eit formidlingsansvar om naturen. Ved ei tillating vert det stilt vilkår om at det skal informerast om sårbar natur i nærområde til besøkande.

Kommunedirektøren vil presisere at ved detaljregulering av næringsområde er det krav om naturkartlegging for heile planområdet. I denne sak er det byggetiltak ved eit unntak av plankrav, ein vurderer det derfor ikkje relevant å gjennomføre naturkartlegging for byggetiltaket.

Næringsutvikling

Lesja kommune vil støtte opp under næringsssatsing i kommunen. Krav om detaljregulering av område i kommuneplan er tenkt mot oppretting av fleire utleie einingar. Søkt tiltak er berre eit tilbygg på driftssenter, og medføre ikkje auka overnattingskapasitet. Detaljregulering medføre store kostnader i utarbeiding av plandokument og nødvendige fagrapportar.

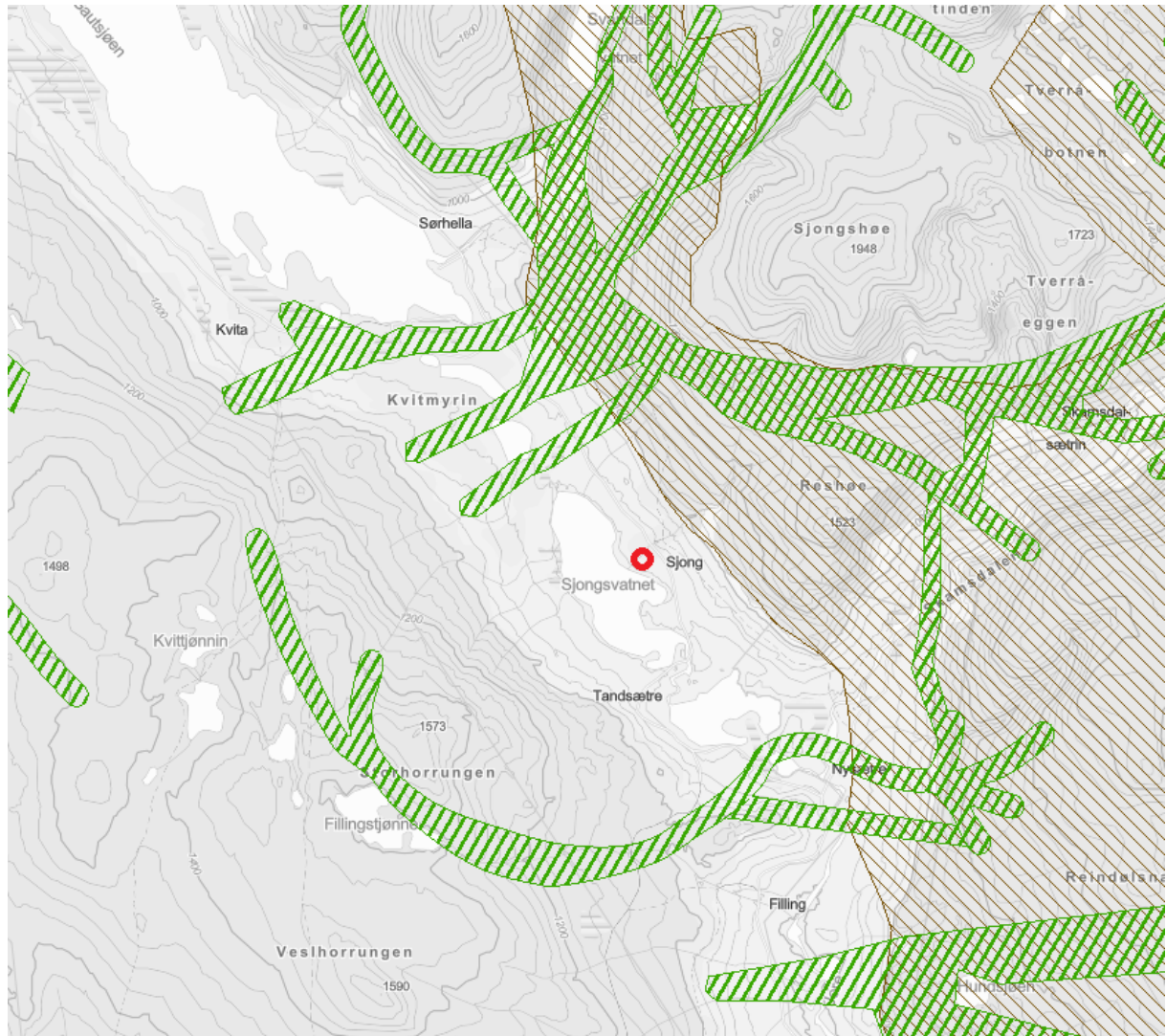
Kommunedirektøren meiner at tiltaket er av eit så lite omfang at det er urimeleg å pålegge detaljregulering. Men om det skal opprettast fleire utleieeiningar blir det stilt krav detaljregulering.

Oppsummering

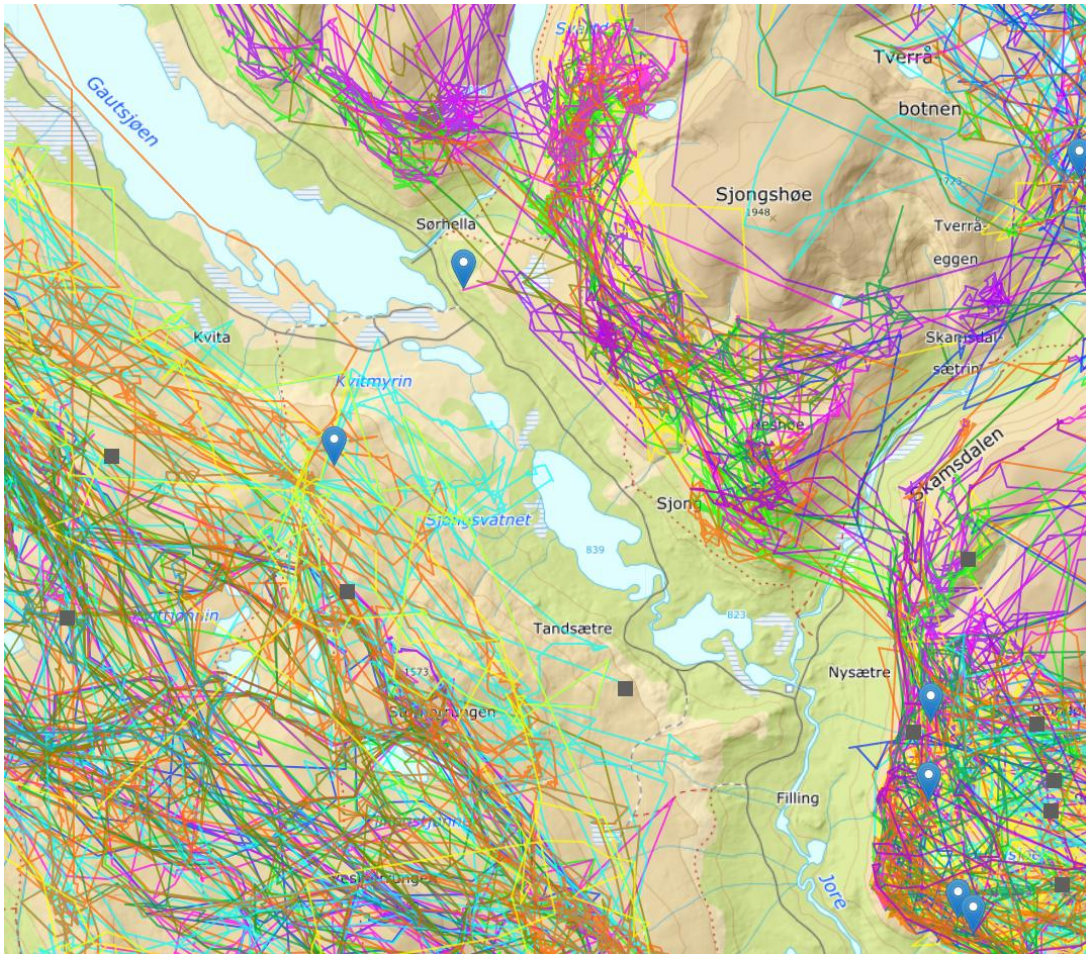
Kommunedirektøren er open for å innvilge søkt dispensasjon frå detaljregulering for oppføring av tilbygg på driftssenteret. Saka vert lagt fram til politisk avgjerse etter høyringsperioden.

Det søkes unntak fra plankrav for oppføring av tilbygg på 41 m² knyttet til hovedbygget og driftssenter på Sjongsvangen. Kommunen behandler søknad om unntak fra plankravet ved dispensasjon fra kommuneplan.

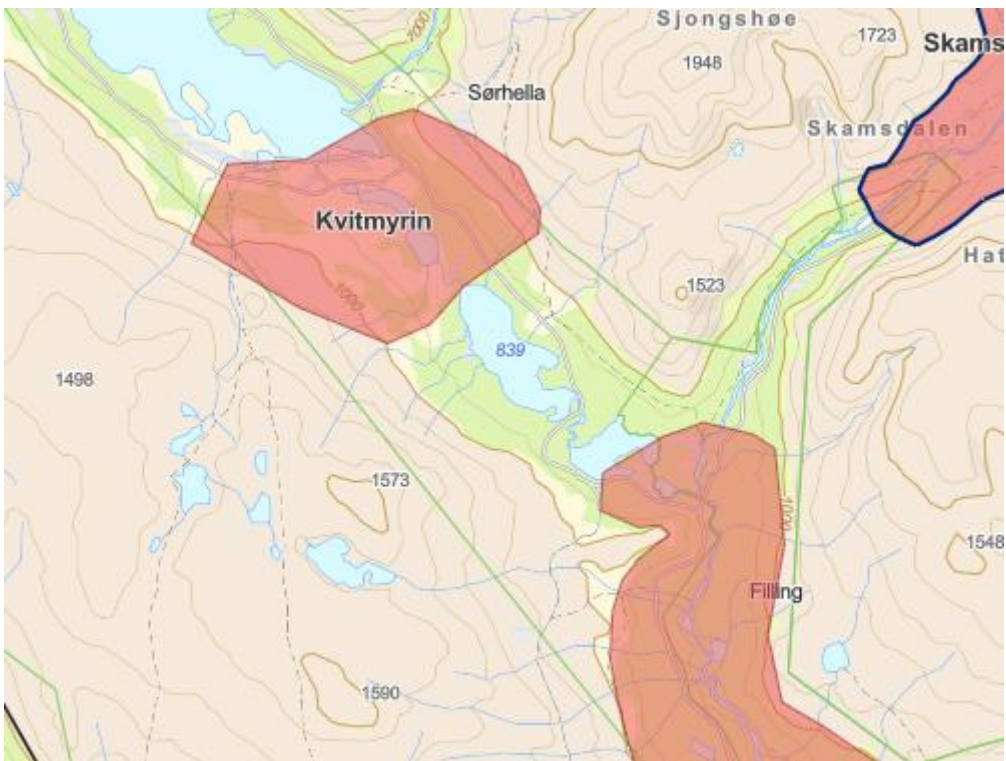
Villreinsens bruk av området

Viser tiltakets plassering (rød) med trekkepassasjer (grønn) og kalvings- og oppvekstområde (brun).

Alle merkeposisjoner fra forrige og nåværende GPS-prosjekt. Hentet fra dyreposisjoner.no.

Tiltaksområdet ligger mellom to fokusområder; Kvitmyrin (SN08) og Baklihaugen og Søre Dalsida (SN05). Fokusområder der utfordringene er knyttet til trekkpassasjer.

Vurdering

Saken kom inn 13.04.2026 og sekretariatet har ikke rukket å vurdere saken. Møtet skal skje fysisk og hele vurderingen må derfor skje av nemnda underveis i møtet.

Forslag til vedtak

Ikke lagt opp til et forslag til vedtak.

Behandling i møte

Legges ikke opp til økt overnattingsplasser. Ikke tilbygget som avgjør om det blir mer eller mindre ferdsel i dette tilfellet.

Lagerbygget er tiltenkt slik man slipper å kjøre opp og ned til bygda. Kan føre til mindre trafikk langs Dalsidevegen.

Begrenset tidsrom hvor utleiehyttene er i bruk. Feriene og når veien er åpen. Det varierer likevel en del hvor stort belegget er, spesielt på vinterstid. Mest i bruk i juli, august og september i jakt- og fiskeformål.

Dette er en type aktivitet en må forsøke å begrense i framtiden. En del av fokusområdet som er viktig for vest-øst-vandring. Til sammenligning så har den tilsvarende trekkmuligheten villreinen har nord for Aursjøen lagt opp til potensielt store begrensninger.

Det må åpnes opp slik at rundtrekket kan gå rundt Aursjøen.

Dalsida er langstrekkeende. Veien er viktig for kommunen og landbruksnæring. Utgangspunkt for sæterbruk. Satsingsområde for næringen og derfor er nok viljen til «tunge» tiltak ikke stor.

Sjongsvangen driver en turistbedrift og det er kanskje slike tiltak en bør være strenge på.

Villreintrekket vil ikke reetablere seg med dagens aktivitet. Noe aktivitet må ned og det krever tøffe prioriteringer.

Føler at det er andre faktorer som er innvirkende for villreintrekket. Er det tilbygget som er avgjørende her? Forskjell på et lager og et tilbygg til fritidsbolig.

Alt henger sammen og mange bekker små. Likebehandlingsprinsippet.

Kan man se på størrelsen på tilbygget? Det er et uforholdsmessig stort behov for lagerplass. Det må til en behovsprøving.

Hvilket signal sendes? At det er greit så lenge det ikke medfører økt overnattingskapasitet?

Uheldig å dispensere for mer aktivitet like før planvasken er gjennomført.
Rent prinsipielt bør dispensasjoner fra planer unngås.

Tilråde at Lesja kommune sier nei til dispensasjon fra reguleringskravet? Enstemmig.

Tillegg: Kommentere størrelsen på tilbygget. Savner redegjørelse for det faktiske behovet. Viktigheten av området m.m.

Vedtak

Tilstandsklassifiseringen viser at Snøhetta villreinområde har uønsket dårlig kvalitet. Den menneskelige ferdselen er stor og forstyrrer villreinen. Tiltaksområdet ligger nært Kvitmyrin som er et viktig fokusområde (SN08) for å gjenopprette trekk mellom øst og vest. Villreinområdet fikk en rød klassifisert på delnorm 3 for trekkpassasjer, mye grunnet det forringede trekket mellom øst og vest. Det er satt et mål om gul tilstand innen 2050 for alle delnormene. Det vil si at det må gjennomføres tiltak sør for Aursjøen og tiltakene må få tid til å fungere før 2050. Skal Snøhetta oppnå gul tilstand så blir området rundt Kvitmyrin (SN08) viktig. Villreintrekket vil ikke reetablere seg med dagens aktivitet. Noe aktivitet må ned og det krever tøffe prioriteringer.

Det er tre tiltak i tiltaksplanen som direkte berører aktivitet på Dalsida og de ligger under tiltakspakke 6 – gjenopprette funksjonelt trekk mellom Snøhetta øst og vest – nord og sør for Aursjøen. Tiltak som kan bidra til mer aktivitet, eks. der det tilrettelegges for turistvirksomhet, er den type tiltak som en bør forsøke å begrense. Det kan heller ikke legges vekt på at det er faste gjester som kjenner området, fordi det kan endre seg i årene som kommer. Villreinområdet må forvaltes i 100-årsperspektiv.

Villreinnemnda påpeker at det er ikke er lagt opp til særlige tunge tiltak på Dalsida og peker på viktigheten av åpne opp trekk mellom øst og vest. Til sammenligning så har man i tiltaksplanen i tilsvarende trekkmulighet nord for Aursjøen, lagt opp til potensielt store begrensninger. Hovedformålet er å gjenopprette trekk mellom øst og vest og at rundtrekket rundt Aursjøen skal gå som normalt.

Villreinnemnda er tydelig på at arealer i villreinområder ikke skal forvaltes gjennom dispensasjoner. Det er gjennom stortingsmelding og tiltaksplan lagt vekt på at utbygging må baseres på oppdatert kunnskap og med en sterkere vektlegging av villreinhensyn. Kommunene er oppfordret gjennomføre planvask og det er opprettet egen tilskuddsordning som kommunen kan søke på.

Villreinnemnda tilråder at Lesja kommune avslår søknad om dispensasjon fra detaljregulering for oppføring av tilbygg.

27-2026 – Høring – Dispensasjon motorferdsel i utmark, 152/1, Tynset kommune

Saksopplysninger

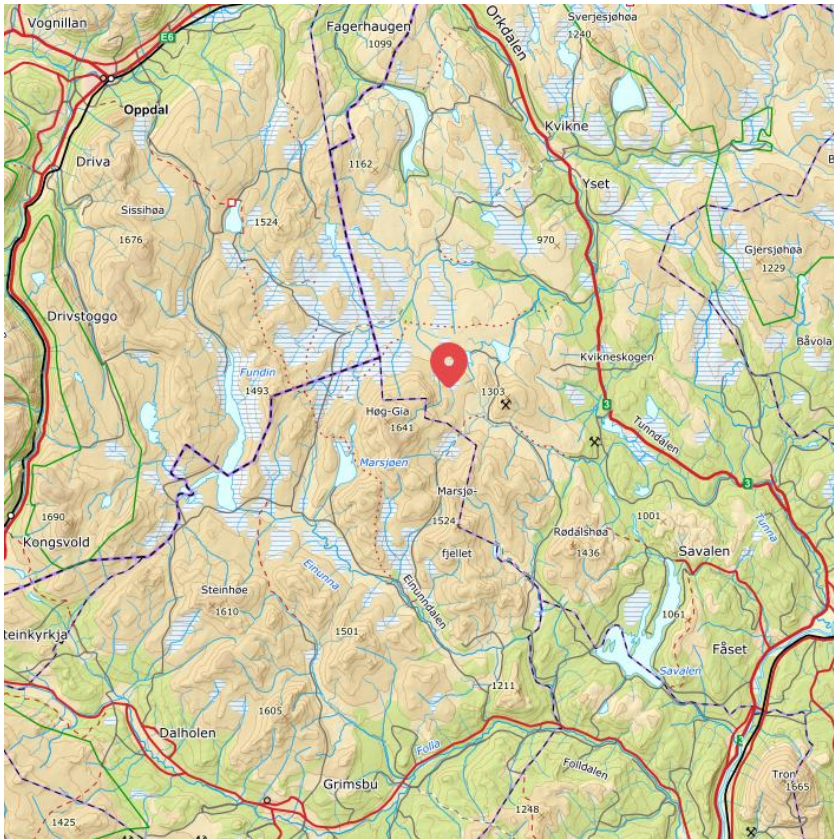
Saken kom inn 17.04.2026.

«Sætra ligger i Tynset kommune og i Knutshø landskapsvernområde, med gbnr 152/1. Søknaden må behandles av Dovrefjell nasjonalparkstyre i tillegg til Folldal og Tynset kommuner. Det gjøres oppmerksom på at det på samme tid er sendt inn lignende søknad fra samme grunneier, men den andre søknaden gjelder formål utmarksnæring på samme sæter, ikke vedlikeholdsprosjektet som denne søknaden gjelder.»

«Sæterstua er en typisk sæterstue fra midt på 1800 – tallet. Selve sæterstua er i dårlig forfatning og trenger restaurering i tillegg til kontinuerlig vedlikeholdsarbeid. Sæterstua ligger værhardt til og bærer preg av det. Det er begrenset hvor mye arbeid vi får gjort hvert år, og i år er planen å bytte panel på én vegg. Det poengteres at det blir benyttet sekshjuling til transport i denne søknaden. Det er svært begrenset hva det er mulig å få med seg av utstyr på hver tur. Det er derfor utfordring å få gjennomført flere oppgaver per tur. Kjøresporet er kupert i noen områder og utstyr som fraktes må pakkes/festes trygt og forsvarlig for at det ikke skal ta skade under transport. Dette er med på å begrense mengden utstyr som er mulig å frakte per tur.»

Informasjon fra søknad:

Søker skal kjøre selv. Bruke ATV på godkjente kjørespor i perioden mellom 01. juni 2026 til 31.10.2026. Det skal fraktes inn ved, møbler, maling/beis, ovnsrør og pipe, verktøy, nytt solcellepanel, batterier, materialer (110 løpemeter), vinduer og proviant. Totalt 3 turer.

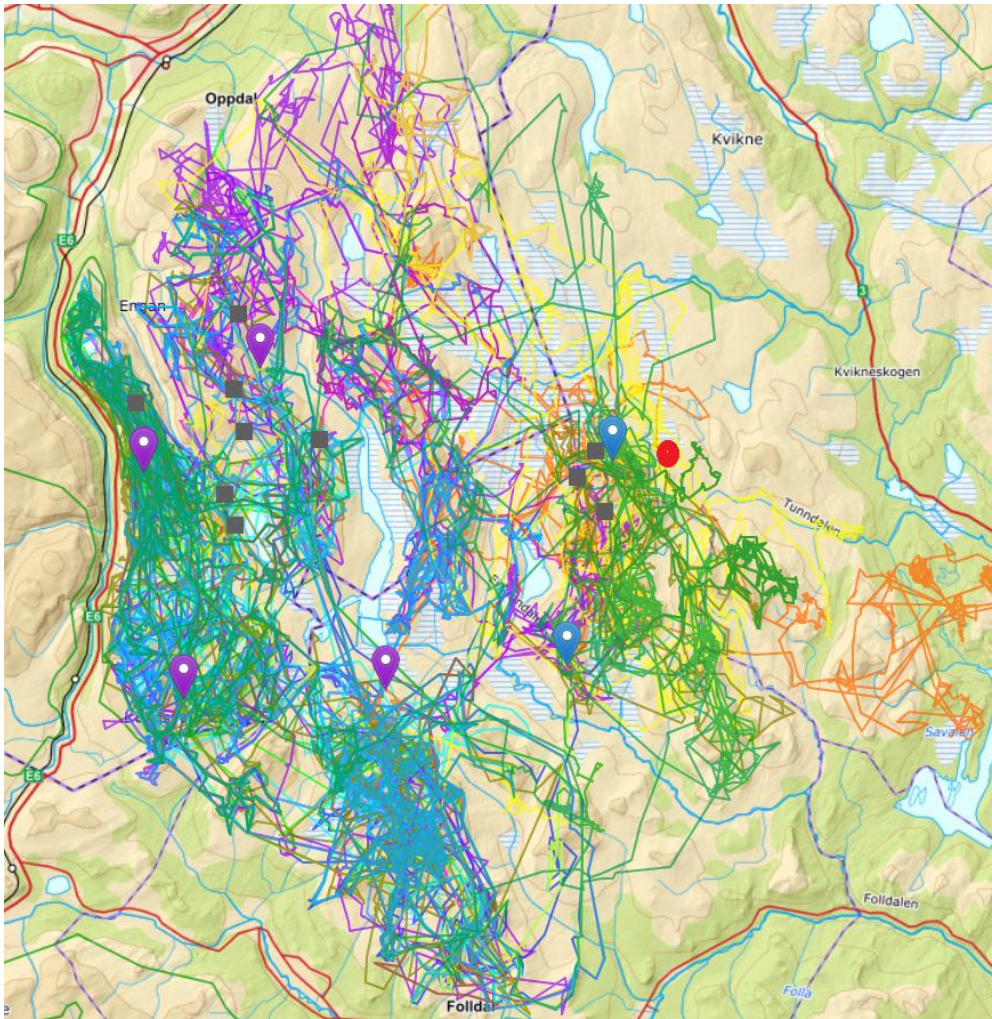

Tiltakets plassering i Knutshø villreinområde.

Angitt kjørerute mellom Gløtlægret og Låg-Gisætran.

Villreinens bruk av området

GPS-posisjoner på merkede villrein fra oppstarten i 2025 til 01. april 2026. Hentet fra dyreposisjoner.no. Det er verdt å merke seg at dette er kun en oversikt over arealbruken til de merkede villreinene. Man skal derfor tolke slike data med forsiktighet.

Området har ingen registrerte trekkområder/-passasjer, men ligger inntil et kalvings- og oppvekstområde. Både bukk og simleflokker har benyttet seg av Låg-Gia området. Området ble i månedsskiftet juni/juli benyttet av simler i tiden etter kalving og området har bukk gående året rundt. Området fungerer i praksis som et helårsbeite og er et viktig område for villrein i de østlige delene av Knutshø villreinområde.

Vurdering

Saken kom inn 17.04.2026 og sekretariatet har ikke rukket å vurdere saken. Møtet skal skje fysisk og hele vurderingen må derfor skje av nemnda underveis i møtet.

Forslag til vedtak

Ikke lagt opp til et forslag til vedtak.

Behandling i møte

Tidspunkt for oppstart – 1. juni må vurderes.

Finnes dommer på at sætra må være i aktiv bruk også.

Vurdere vintertransport framfor sommertransport.

Sætra brukes i jaktsammenheng og til utleie.

Behovet for restaurering er nok til stede.

Har ikke næringssøknaden inne til behandling, må ta utgangspunkt i vedlikeholdssøknaden.

Må ses på i sammenheng.

Har de to turer fra før av, så blir det totalt 5 turer med vedlikeholdsprosjektet og enda flere med næringssøknaden (6 turer over 3 år). Totalt 11 turer i året.

Kan imøtekommes med en ekstra tur for å håndtere ekstra vedlikeholdsarbeid.

Passe på å ikke være for firkantete og ramme de med reelle behov. Ikke detaljstyre for mye.

Søknaden burde kommet tidligere.

To forslag:

- Reduksjon fra tre turer til en tur. Se på oppstartsdato og bruk av vintertransport i tillegg. Begrunne med at det kan tillates i 2026. Senere år må de to ordinære turene brukes.

Votering: 4

- Avslag. Andre mulighet til å frakte inn. Bruke de to ordinære turene.

Votering: 5 (leders stemme avgjør 5-4 i favør for avslag).

Vedtak

Villreinnemnda ber kommunen avslå søknad om kjøring til vedlikeholdsprosjektet. Nemnda legger til grunn at søker i utgangspunktet har to turer på barmark fra før av. I tillegg er det omsøkt 6 turer på barmark over 3 år i annen søknad til samme sted ifbm. utleieaktivitet. Både kommuner og nasjonalparkstyret som skal behandle søknadene bør se på antallet turer og hva som er det reelle behovet.

Nemnda mener at mye av transportbehovet knyttet til vedlikeholdssøknaden kan dekkes på vinterstid sammen med de to ordinære turene i barmarkssesongen. Transport på vinterstid til dette området vil være mer skånsomt sett i et villreinperspektiv.

Flertallsvedtak (5 mot 4, med leders dobbeltstemme).

27-2026 – Høring - omlegging/videreføring av Torløypa – Myrin, Lesja kommune

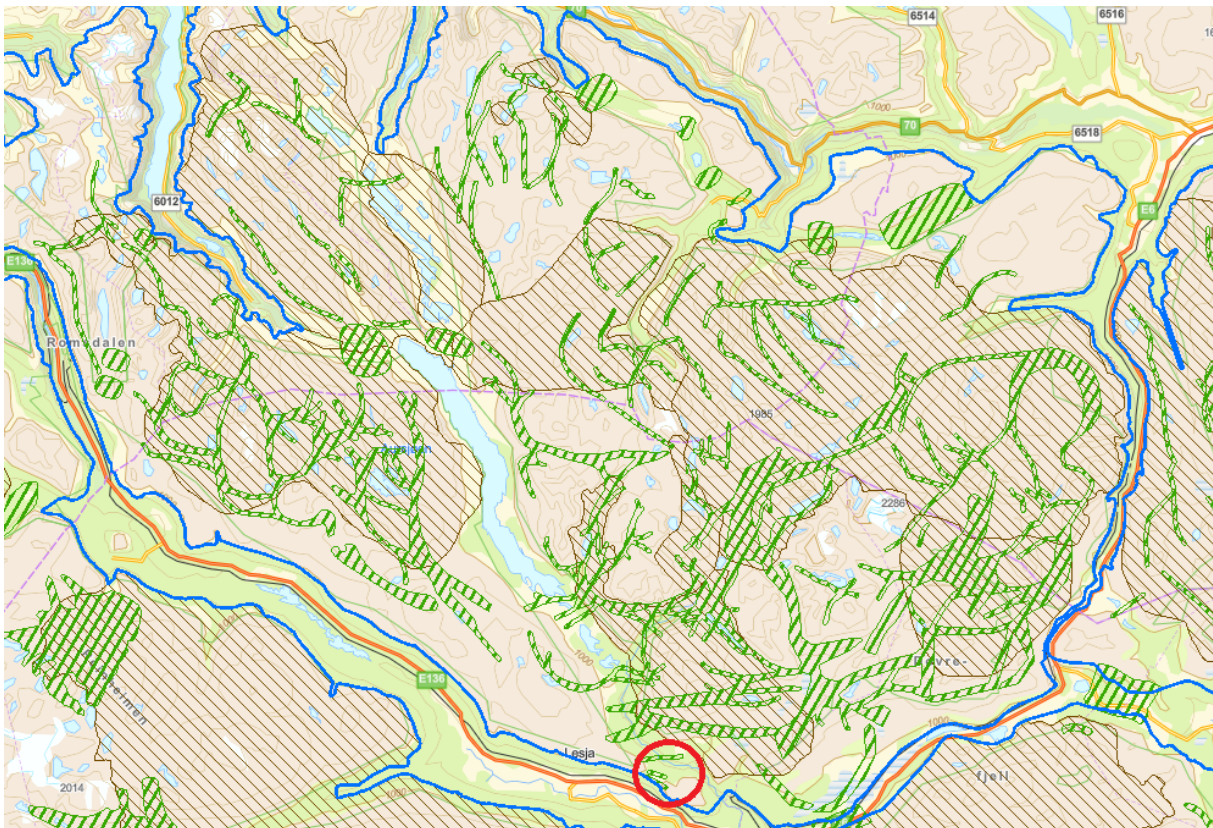
Saksopplysninger

Saken kom inn 20.04.2026.

Informasjon fra kommunen:

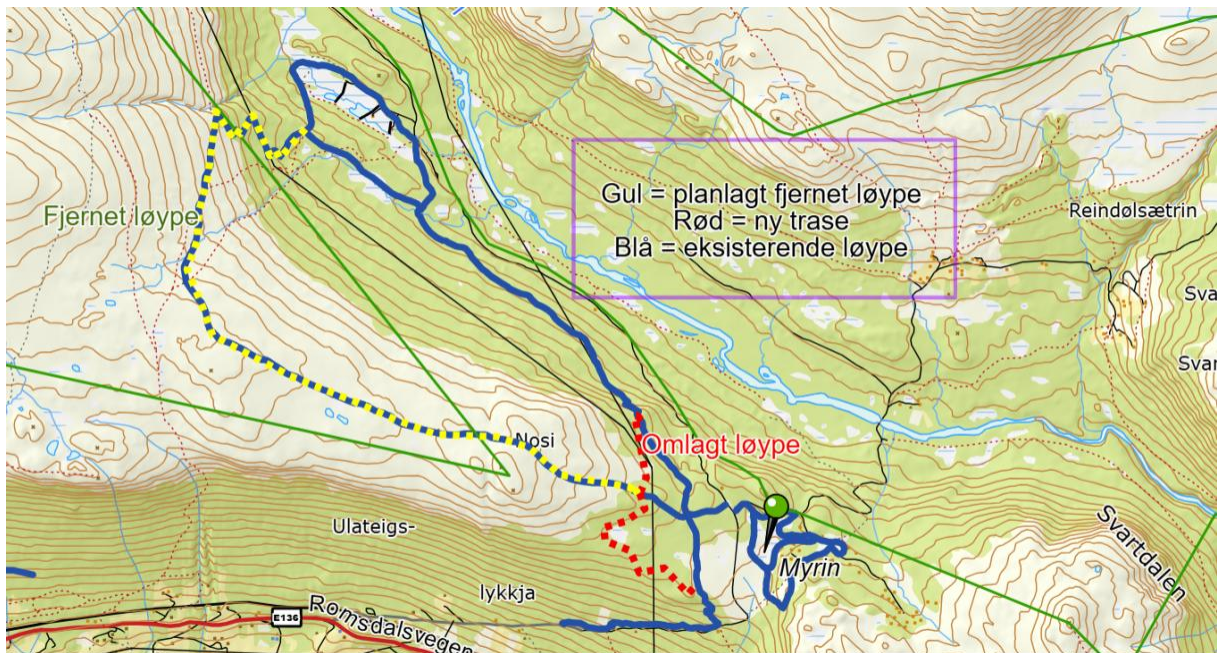
«Lesja kommune mottok 07.04.2026 søknad fra Bø grendeutvalg om omlegging av langrennstraséen Torløypa. Tidligere trasé går gjennom Dalsida landskapsvernområde og har vært tillatt preparert etter tillatelse fra vernemyndighet i perioden 2021–2025.

Omsøkt trasé ligger utenfor verneområdet. Tiltaket omfatter videreføring av deler av eksisterende løypetrasé og omlegging av deler av traséen. Søker opplyser om at deler av eksisterende trasé allerede er opparbeidet, og at de nye omlagte delene vil ha minimalt med inngrep på terreng og vegetasjon. Tiltaket innebærer i hovedsak fjerning av mindre vegetasjon, som småtrær og einer.

Det er opplyst at løypene på Myrin, Torløypa fra bommen til Lurven og ny trasé fra Lurven vil prepareres jevnlig gjennom sesongen. Strekningen fra Lurven og videre mot Fiskedammene vil prepareres i begrenset omfang, anslagsvis inntil 7 ganger

per sesong. Videre vil deler av tidligere trasé, herunder strekningen fra Nose via Storsteinen og ned mot Fiskedammene, ikke lenger bli preparert.»

Figur 1: Viser ny trasé (rød), eksisterende løype (blå) og planlagt fjernet løype (gul).

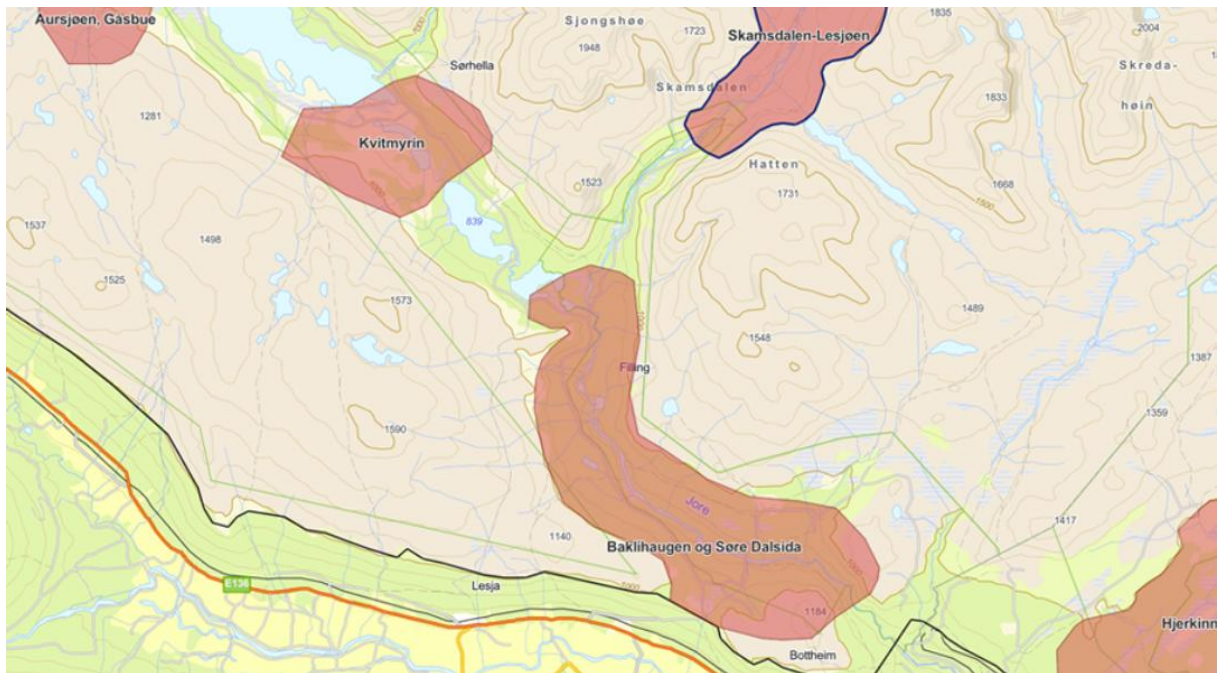
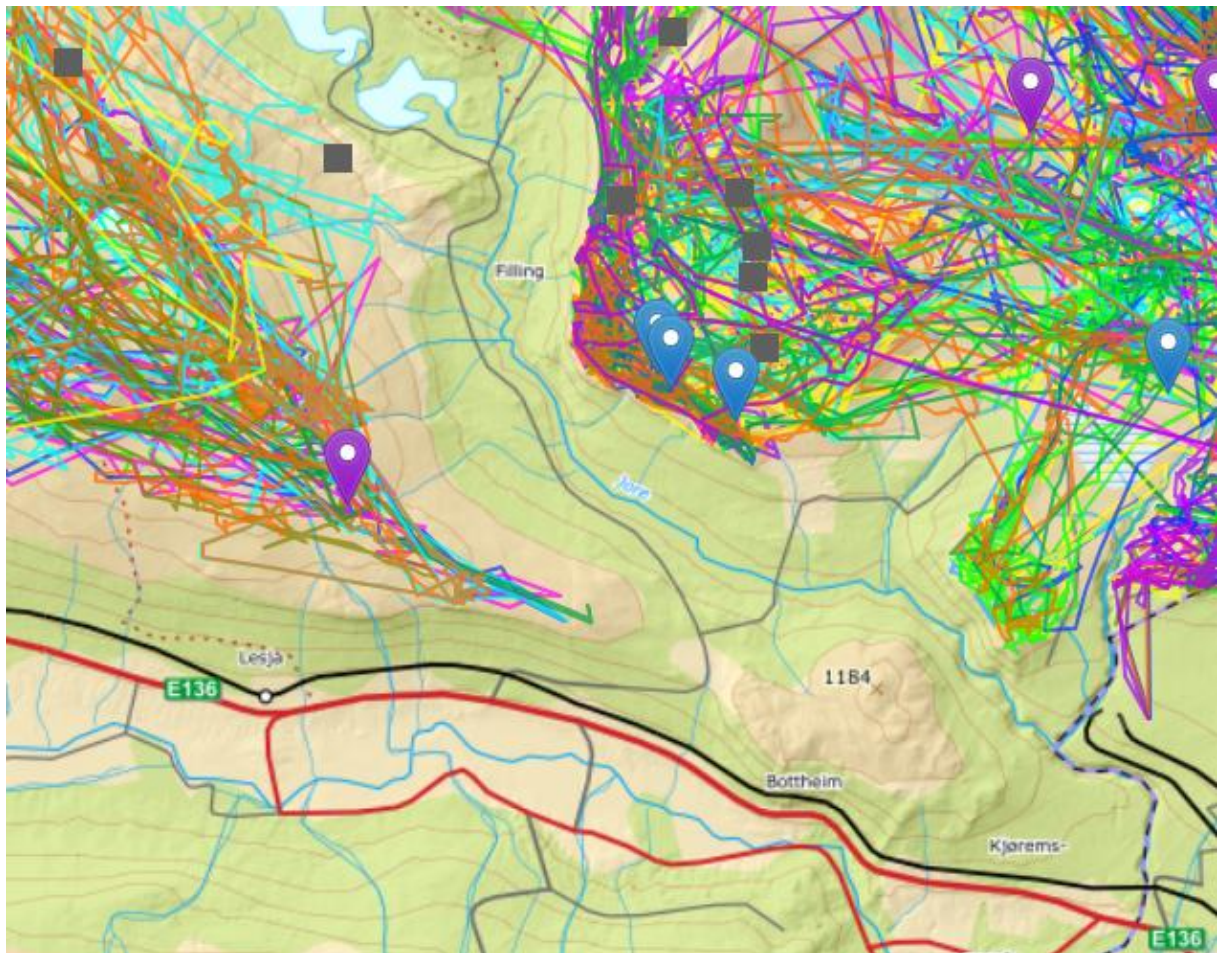
Kommunens foreløpige vurdering:

«Lesja kommune vurderer at omlegging av traséen kan bidra til å kanalisere ferdselen og i større grad legge aktiviteten til allerede påvirkede områder. Dette kan være positivt sammenlignet med tidligere trasé.

Samtidig ligger tiltaket innenfor villreinens leveområde, og det kan ikke utelukkes at ferdselen medfører forstyrrelser for villrein og annet vilt. Etter kommunens vurdering er det særlig villrein som er sårbar for denne typen påvirkning. Det er derfor viktig at omfanget av preparering begrenses.

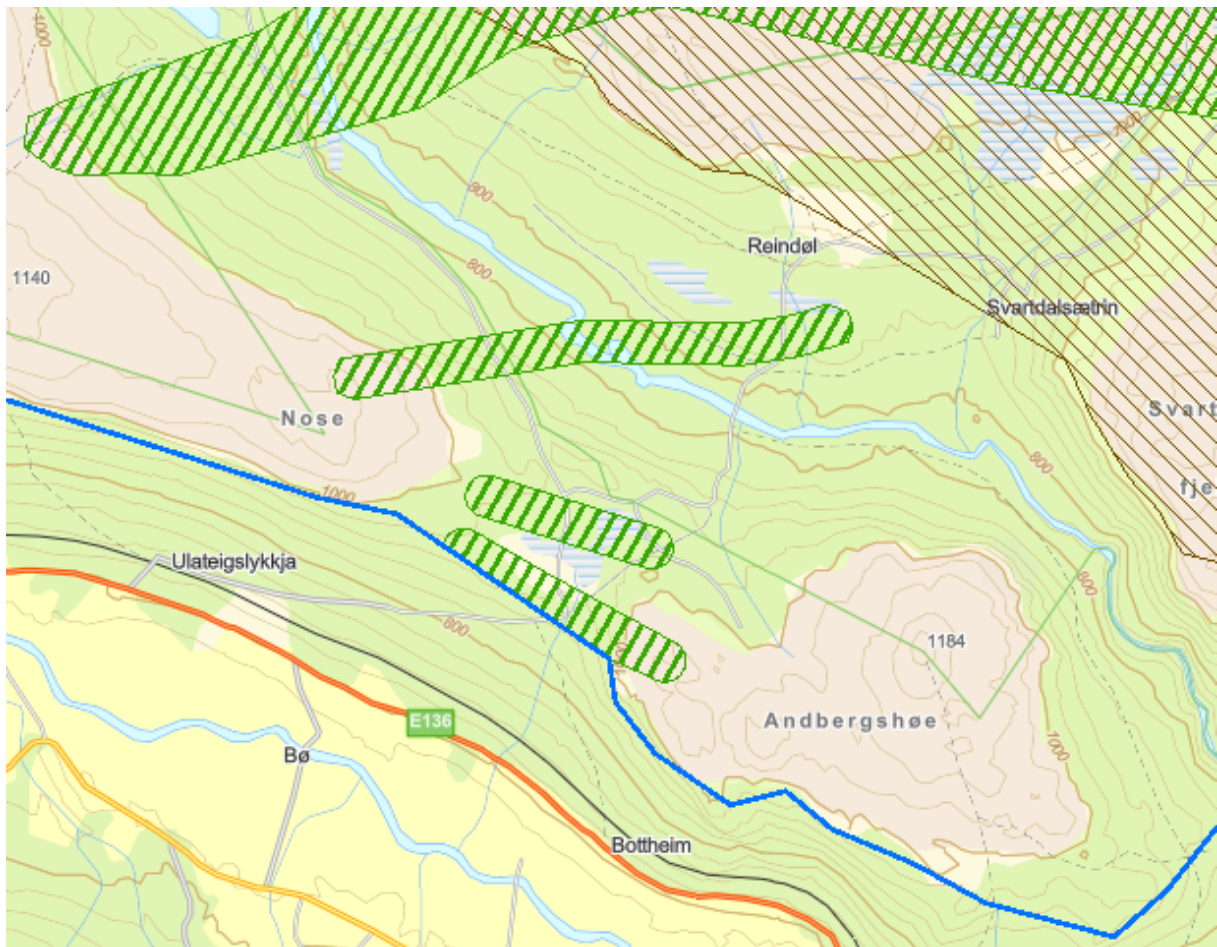
Tiltaket vurderes samlet sett å kunne gjennomføres, forutsatt at det stilles vilkår som ivaretar hensynet til villrein.»

Villreinens bruk av området

Tidligere og omsøkt trase ligger innenfor fokusområde Baklihaugen og Søre Dalsida (SN05). Er et fokusområde grunnet tidligere trekkpassasje mellom vest og øst. Ikke kjent at disse områdene brukes som trekk i dag. Dyrene går ned til skoggrensen kan tidligere GPS-data tyde på.

Det ser ikke ut til at dyrene trekker over fra Nose til Andbergshøe i dag.

Vurdering

Saken kom inn 20.04.2026 og sekretariatet har ikke rukket å vurdere saken. Møtet skal skje fysisk og hele vurderingen må derfor skje av nemnda underveis i møtet.

Forslag til vedtak

Ikke lagt opp til et forslag til vedtak.

Behandling i møte

Bra at de flytter løypa ned i skogen.

I prinsippet er den allerede flyttet før årets sesong. I vinter ble det ikke kjørt opp rundløype over Nose.

Enstemmig.

Vedtak

Villreinnemnda synes tiltaket er bra for villreinen og har ingen merknader til tiltaket.

28-2026 – Eventuelt

- Aktuelle møtedatoer til høsten